Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 648 | vineri 16 februarie 1962 | 8 pagini 25 bani

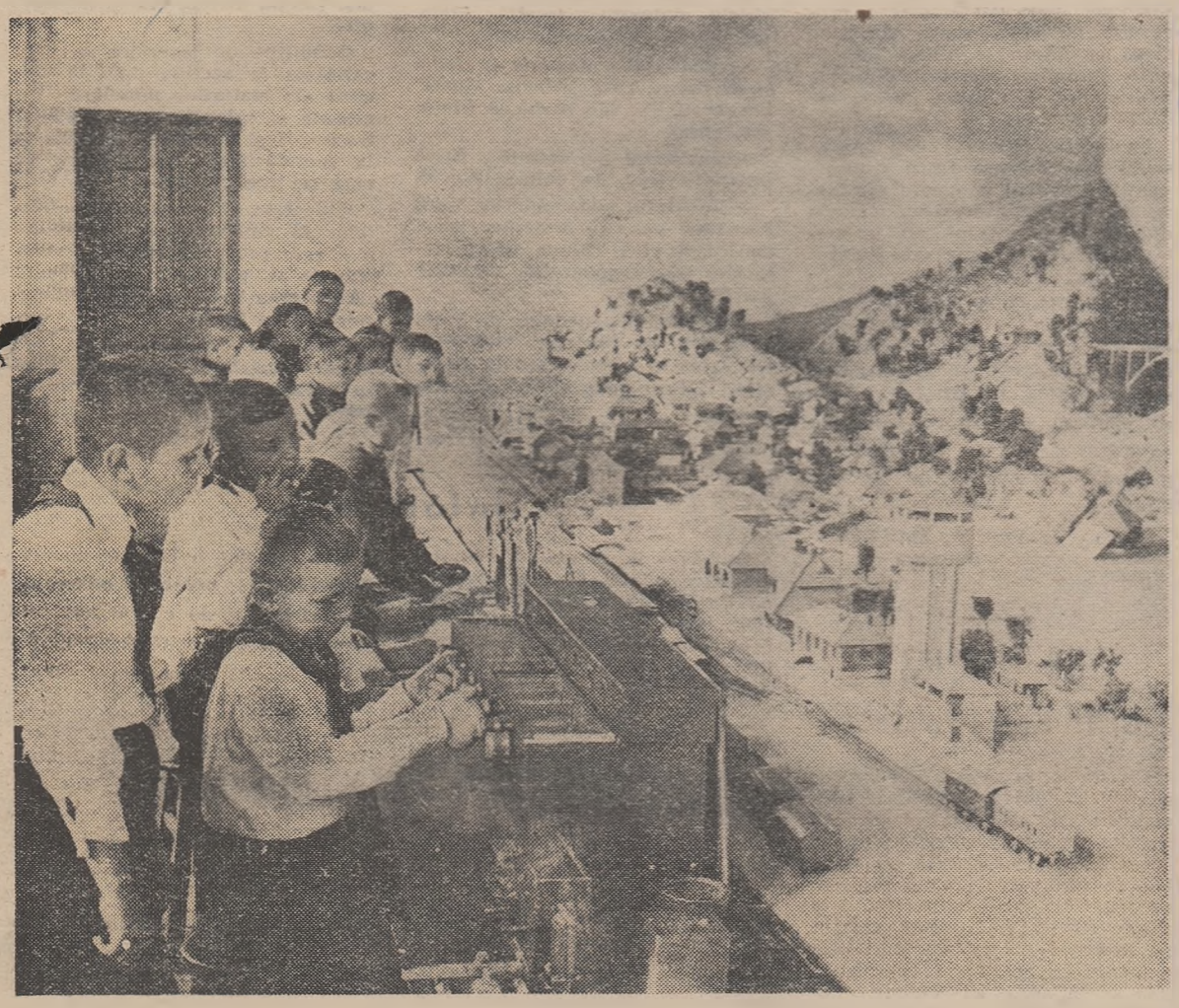

În cercul micilor feroviari de la Palatul pionierilor din București elevii învață să cunoască și să iubească munca ceferiștilor — detașament glorios al clasei noastre muncitoare

16 Februarie

La ceasul dinaintea zorilor, strălucirea constelațiilor terestre aprinse de mii de lumini ale noilor blocuri de pe magistrala Griviței, din orașele marelui arc petrolifer — pornind de la Țicleni, trecînd prin vechiul leagăn al aurului negru, Ploiești, și mergînd pînă la Onești — dau parcă, în aceste zile de februarie, un contur de foc amintirilor.

...1933. La Griviția, pe Valea Prahovei, la Iași sau la Pașcani, pretutindeni au răsunat puternic bătăile inimii obidite a muncitorilor, ale inimii întregului popor. Luptători pentru libertate și dreptate, muncitorii au cerut „Jos starea de asediu!". „Libertate celor arestați!". „Să înceteze pregătirile pentru războiul antisovietic!" Flămînzi, au cerut muncă și pîine. Năzuind spre lumină, au strigat „Trăiască Partidul Comunist!" Și li s-a răspuns cu gloanțe. Zguduitoare mărturie este „Scînteia" acelor zile însîngerate, zilele luptelor eroice ale ceferiștilor și petroliștilor, care au culminat cu greva glorioasă a Griviței roșii: „De trei ori timp de 20 de minute au fost bătuți de grindina de gloanțe. Și în acest timp șuiera fără contenire sirena... Muncitorii au dat pilde de eroism revoluționar fără margini. În timpul primelor salve de mitraliere doi muncitori vorbeau tovarășilor din curte. Fi au căzut primii uciși. Pe acoperiș, 25 de ucenici și tineri muncitori strigau lozinci. Au căzut pînă la unul".

Amintirea tuturor acestor eroi va dăinui veșnic în inima poporului, ca și adînca semnificație a glorioasei greve. Luptele ceferiștilor și petroliștilor au constituit o manifestare hotărîtă a forței clasei muncitoare, lovind în politica de fascizare a țării și de înfeudare a ei față de imperialism, întărind influența și legăturile partidului cu masele.

Au trecut aproape trei decenii. În atelierele Uzinei „Griviția roșie", după aceleași porți în dreptul cărora greviștii cu pieptul gol au înfruntat fără teamă baionetele și gloanțele, răsună acum izbiturile uriașelor ciocane mecanice, pulsațiile sutelor de mașini-unelte, duduitul cuptoarelor. De-a lungul arcului carpatic unde, născute o dată cu semeția lui, din aceeași frămîntare geologică, se află lacurile subterane cu bogăția aurului negru, oamenii scot la lumină petrolul. Stetoscopul sondelor ascultă atent semnele adîncurilor, instalațiile de foraj caută la sute de metri țițeiul, sondele în exploatare îl pompează ritmic afară, prin uriașe conducte către rafinării, către secțiile uzinelor petrochimice.

Urmașii flămînzilor și oropsiților care au făcut să se cutremure la Griviția, la Ploiești și la Moreni temeliile șubrede ale statului exploatatorilor vorbesc astăzi despre milioanele pe care le vor dărui în plus, prin munca lor creatoare, statului muncitorilor. Ceferiștii și petroliștii, toți muncitorii țării au pășit de la era bordeielor și a căsuțelor de chirpici la era blocurilor moderne, monumentale. Strunită de mîinile și mintea lor de meșteri făurari, vremea a început să alerge înainte cu iuțeala gîndurilor țesute în proiectele de viitor ale partidului, fiind gata să atingă culmile socialismului și să se avînte spre comunism. Tehnica modernă îi ține tovărășie în acest zbor avîntat. Armele ceferiștilor de astăzi sînt locomotivele Diesel electrice, vagoanele de mare capacitate, mașinile-unelte cu comandă electronică. Instalația de foraj 4LD, cunoscută în întreaga lume, carotajul radioactiv, petrochimia, sînt aliații statornici ai petroliștilor.

La școala unde a învățat ucenicul Vasile Roaită, eroul care a făcut să răsune, cu prețul vieții sale, sirena grevei, flăcăi voinici care nu au cunoscut niciodată nici foamea, nici bătăile sau sudalma, discută cu aprindere despre zborurile cosmice. Întreaga familie unită a muncitorilor uzinei le poartă de grijă cu dragoste. Schimbul de mîine învață să stăpînească tot ceea ce tehnica a creat și va crea, se călește la flacăra vie a tradițiilor revoluționare, pregătindu-se să muncească astfel încît țara să se înalțe mereu mai puternică, iar viața oamenilor să fie tot mai frumoasă, tot mai îmbelșugată, ferită de amenințarea unui nou război.

În cea mai mare sală a Uzinelor „Griviția roșie", profilîndu-se pe fondul fosforescent al snopilor de scîntei izbucnite din aparatele de sudură, stau alături, uniți prin puteri și năzuințe comune, mii de oameni. Alte mii și zeci de mii s-au adunat în marile cetăți ale petrolului. Să le ascultăm cuvîntul lor de astăzi, rostit solemn în fața partidului: „Ne angajăm să dăm patriei mai multe produse, de o calitate mai înaltă, să folosim cu chibzuință fiecare bun pe care ni l-a încredințat".

Răsună puternic, triumfător, sărbătorește, sirenele Griviței roșii, sirenele fabricilor și uzinelor noastre socialiste. Glasul lor trezește în sufletul nostru amintirea trecutului glorios, ne face să trăim mai intens cadența tumultuoasă a prezentului, urcînd mereu mai sus spre culmile viitorului luminos.

MIRCEA HERIVAN

Noul în predarea matematicii

Este evident că introducerea în ultimii ani a elementelor de algebră superioară, a calculului diferențial și integral sau a geometriei analitice în programele de matematică reprezintă un progres serios pentru învățămîntul matematic din școala de cultură generală.

În general, programele noastre de învățămînt cuprind multe din noțiunile necesare formării unei gîndiri matematice moderne. Este drept că din aceste programe lipsesc încă noțiuni privind de pildă determinanții, matricile, teoria grupurilor sau calculul probabilităților și statistic. Programarea liniară și-a cucerit, prin aplicațiile ei, o binemeritată apreciere, fapt ce îndreptățește cererea ca și unele noțiuni din acest domeniu să fie incluse în programele școlare. Fără a pretinde că prin aceasta am epuizat lista noțiunilor matematice care ar trebui incluse în programele de matematică ale școlii de cultură generală, mai ales că în rîndurile de față nu ne propunem să discutăm care anume noțiuni se cer a fi introduse în școală și care nu, putem fi siguri că în anii următori programele școlare de matematică, ca și celelalte programe școlare, se vor îmbogăți cu noi și noi teme impuse de dezvoltarea științei contemporane. Credem însă că pe linia modernizării predării matematicii un element esențial îl constituie modul în care s-au introdus sau se vor introduce noțiunile moderne în școală, felul

Practica a dovedit că predarea matematicii într-un spirit modern necesită un studiu amplu și o revizuire atentă a metodicii predării matematicii în școală. Predînd, de pildă, noțiunea de limită în clasa a XI-a fără ca gîndirea elevilor să fie familiarizată din vreme cu unele fenomene în care anumite mărimi tind către o limită, această noțiune nu poate fi apoi valorificată pe măsura importanței sale. Cîștigă tot mai mult teren ideea de a-i familiariza pe elevi foarte de timpuriu cu operațiunea de trecere la limită pe baza unor exemple simple, accesibile încă la vîrsta de 12—13 ani. Un exemplu în această privință îl poate constitui, bunăoară, introducerea noțiunii de tangentă la cerc cu ajutorul unei secante variabile. Și în cadrul aritmeticii avem ocazia de a-i pune pe elevi să gîndească asupra unor mărimi ce tind către o anumită limită. Studiind fracțiile zecimale ei pot, de pildă, să înțeleagă, cu ajutorul unor exemple concrete, către ce valoare tinde fracția cînd numitorul crește foarte mult.

În acest an școlar a fost introdus în programa clasei a X-a a școlilor medii serale un capitol destinat studiului determinanților. Probabil că acest capitol va fi introdus și în școlile de zi. Nu există însă nici un argument care să împiedice introducerea determinanților de ordinul doi și trei cu mult mai devreme, o dată cu studiul sistemelor de ecuații de gradul I, cu care ocazie se pot prezenta și cîteva din proprietățile mai importante ale acestora. În cadrul cadrilelor cercurilor pedagogice

matică au fost făcute adeseori propuneri în acest sens. Ca o continuare directă a determinanților se pot introduce în anii următori noțiuni elementare despre matrici precum și noțiunea de grup. Pe această bază, în cadrul geometriei analitice se pot trata transformările geometrice simple și se poate introduce noțiunea de grup de transformări.

Întregul studiu al analizei necesită o pregătire mult mai timpurie. Așa cum menționam ceva mai înainte programele conțin unele elemente necesare, dar metodica predării acestora trebuie să țină seama de felul în care ele sînt valorificate. Noțiunile de teoria mulțimilor sînt extrem de simple. Ele se cer însă a fi cunoscute din vreme pentru a putea fi valorificate pe deplin la timpul potrivit. Mulțimile finite se utilizează larg în aritmetică și nu vedem motivul care împiedică să li se spună pe nume de la început, familiarizîndu-i totodată pe elevi chiar și cu noțiunea de apartenență la o mulțime sau cu intersecția a două mulțimi. Treptat se pot apoi introduce și acele elemente ale teoriei mulțimilor necesare înțelegerii noțiunilor de funcție, de limită și de continuitate. Dacă elevii vor putea înțelege în clasa a VII-a tema tratînd mărimile direct și invers proporționale, cu atît mai mult o vor înțelege dacă o vom lărgi prin studierea graficelor unor variații proporționale, mai ales că încă din clasa a VI-a ei au învățat mișcarea uniformă și vom avea

De la corespondenţi şi cititori

Centenarul unei şcoli

În viaţa Şcolii de 8 ani „Octav Băncilă" din oraşul Botoşani s-a petrecut un eveniment important: şcoala şi-a sărbătorit de curînd o sută de ani de existenţă. Au fost prezenţi reprezentanţi ai Comitetului orăşenesc de partid, ai Sfatului popular orăşenesc, ai Secţiei de învăţămînt şi cultură ai comitetului de părinţi, ca şi numeroşi elevi din şcolile oraşului.

După cum arată documentele, cursurile şcolii au fost deschise acum o sută de ani în chiliile din ograda bisericii Stratania, cu un număr de 43 de elevi, înzestrată fiind cu... patru bănci, o măsuţă şi un scaun.

Abia în 1889 s-a pus piatra fundamentală pentru construirea unui local pentru şcoală, dar zeci şi zeci de ani aceasta a mai avut de înfruntat mari şi numeroase greutăţi. În 1948, o dată cu reforma învăţămîntului, în viaţa şcolii a început o etapă nouă, plină de perspective luminoase. Prin grija partidului şi guvernului, ea a fost complet reamenajată şi înzestrată. De la cele patru bănci cu care a pornit şcoala şi pînă la situaţia de azi este o deosebire ca de la cer la pămînt. Elevii şi cadrele didactice dispun acum de tot ceea ce este necesar unei bune desfăşurări a procesului de învăţămînt: săli de clasă spaţioase şi bine întreţinute, mobilier, material didactic, laboratoare, bibliotecă cu peste 3.200 volume.

La sărbătorirea centenarului şcolii mulţi dintre foştii absolvenţi au evocat momente din trecutul ei. De asemenea, cadrele didactice, elevi şi părinţi au vorbit despre realizările din prezent ale şcolii.

A fost prezentat apoi un program de cîntece şi versuri despre patrie şi partid, o suită de dansuri romîneşti şi un program de gimnastică. La sfîrşitul serbării publicul a vizitat frumoasa expoziţie de lucru de mînă şi pictură, organizată în incinta şcolii.

Prof. A. EMILIAN
Botoşani

Activitatea artiştilor amatori

Cercul artiştilor amatori de la Şcoala de 8 ani din comuna Smîrdioasa, raionul Zimnicea, regiunea Bucureşti, se bucură de o largă popularitate în rîndul elevilor din toate clasele.

Cercul şi-a cîştigat pe bună dreptate această popularitate. El are un repertoriu bogat şi variat şi organizează spectacole atractive. Îndeosebi se bucură de succes brigada artistică de agitaţie, care a prezentat programe nu numai pe scena şcolii, ci şi la căminul cultural şi în comunele vecine: Cervenia, Găuriciu şi Şoimu.

În şcoală brigada de agitaţie a micilor artişti amatori are un deosebit rol educativ în ceea ce priveşte atitudinea faţă de învăţătură, disciplină, frecvenţă etc. Repertoriul ei cuprinde, de exemplu, scenete cu titlul „Şcoală nouă avem în sat", „Teren şcolar cu rod bogat", „O vacanţă plăcută", „Mulţumim din inimă partidului", „Pentru pace luptăm noi", „Primii în acţiunile obşteşti" etc.

I. TRIFOI
Smîrdioasa

La sindicatul muncitorilor din învăţămînt-Constanţa

Din prima lună a anului 1962 comitetul sindicatului muncitorilor din învăţămînt din Constanţa a trecut la organizarea unor seri culturale cu o tematică interesantă şi variată.

Astfel, într-una din seri, membrii sindicatului au participat la conferinţa „Aspecte din viaţa şi opera marelui nostru poet M. Eminescu". Cu prilejul aniversării zilei de 24 ianuarie ei au ascultat conferinţa: „Actul Unirii Ţărilor Romîne oglindit în literatură".

Pentru atragerea cititorilor la biblioteca sindicatului şi pentru a intensifica difuzarea cărţii se organizează recenzii şi prezentări de cărţi. Pe marginea romanului „Destin" de Aurel Mihale s-a organizat un proces literar care a interesat în mod deosebit cadrele didactice datorită conţinutului său bogat cît şi datorită reuşitei interpretări a unui grup de profesori din brigada artistică a sindicatului.

Primele rezultate ale activităţii culturale a sindicatului învăţămînt — Constanţa ne fac să întrezărim în viitor o activitate mai rodnică.

EUG. DRAGOŞ
Constanţa

FORMAŢIA ARTISTICĂ A PREŞCOLARILOR

Între copiii romîni, maghiari şi germani din oraşul Braşov, de la cea mai fragedă vîrstă, se creează relaţii de prietenie, care contribuie la închegarea colectivului de copii. Un mijloc prin care se întăresc aceste relaţii de prietenie între copiii preşcolari de diferite naţionalităţi este formaţia artistică a micuţilor de 6 ani, alcătuită din copiii de la toate grădiniţele din oraş.

Formaţia artistică şi-a început activitatea în luna octombrie 1961. O dată pe săptămînă copiii sînt chemaţi la repetiţii pentru a învăţa cîntece şi jocuri potrivite vîrstei lor.

Colectivul de educatoare a căutat şi caută ca toată perioada de pregătire a programelor artistice să constituie un prilej pentru realizarea educaţiei patriotice a copiilor.

ECATERINA RUSILĂ
Braşov

UN PREŢIOS SCHIMB DE EXPERIENŢA

Din iniţiativa secţiei de învăţămînt şi cultură a raionului Criş, regiunea Crişana, la Şcoala de 8 ani din comuna Şimand a avut loc un schimb de experienţă cu peste 170 de învăţători. Cu această ocazie au fost predate trei lecţii la clasele III şi IV. La clasa a III-a s-a predat lecţia „Săptămîna, luna şi anul", iar la clasa a IV-a lecţia „Ce se întîmplă sub zăpadă?" şi lecţia de zoologie „Cîrtiţa şi ariciul". După predarea acestor lecţii a urmat analiza lor. Întrebările şi discuţiile purtate pe marginea lecţiilor au scos la iveală multe aspecte pozitive pe care le prezintă predarea

ROMEO TRIFA
Chişineu-Criş

Discuţii despre cărţi

„Luna cărţii la sate" a prilejuit desfăşurarea unor variate acţiuni în cadrul unităţilor pionereşti din şcolile raionului Lipova. În adunări cu temă, în şezători literare, în articolele de la gazetele de perete, subiectul preferat de discuţie, în ultima perioadă, a fost cartea, prietena pionierilor şi şcolarilor.

Astfel, în adunarea cu tema „Prietena noastră, cartea", pionierii Şcolii de 8 ani din comuna Ghioroc au trecut în revistă preţioasele comori ale literaturii noastre clasice şi contemporane, au subliniat tirajul ridicat al tipăririi cărţilor în anii regimului democrat-popular şi dezvoltarea reţelei de biblioteci la sate şi în şcoli. Au fost popularizaţi pionierii care şi-au alcătuit biblioteci personale.

Pionierii Şcolii de 8 ani din Lipova, în adunarea cu tema „Cravata mea", au făcut cunoştinţă cu eroi ai unor cărţi — pionieri şi ei — care prin activitatea, prin faptele lor au cinstit cravata roşie. Prezentarea recenziei cărţii „Micul patriot" de A. G. Vaida a trezit interesul pionierilor pentru acest volum şi pentru eroul său principal.

Discuţii despre cărţi, eroi şi scriitori, au purtat şi pionierii şi şcolarii din comuna Bîrzava în cadrul şezătorii literare organizată pe tema „Să iubim cartea, prietena noastră".

Acţiuni similare au fost organizate în majoritatea şcolilor din raion. Ele au stimulat interesul pionierilor şi şcolarilor pentru carte, le-au întărit convingerea că ea le este un prieten preţios.

BOMULUS SICLOVAN
Directorul Şcolii de 8 ani
din comuna Ghioroc
raionul Lipova

Demonstraţie practică la o lecţie de tehnologie a Şcolii tehnice de maiştri din cadrul Grupului şcolar miner din Baia Mare

DE LA MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÎNTULUI ŞI CULTURII

La 25 februarie 1962 va avea loc concurs de admitere în învăţămîntul universitar şi pedagogic superior cu scutire de frecvenţă la următoarele instituţii de învăţămînt:

— Universitatea Bucureşti (fac. de matematică-fizică, ştiinţe naturale, geologie-geografie, filologie).

— Universitatea „Al. I. Cuza" Iaşi (fac. de matematică-fizică, ştiinţe naturale-geografie, filologie).

— Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj (fac. de matematică-fizică, ştiinţe naturale-geografie, filologie, secţia de defectologie).

— Institutul pedagogic de limbă şi literatură rusă „Maxim Gorki" Bucureşti (fac. de limbă şi literatură rusă).

— Institutul de cultură fizică Bucureşti (fac. de cultură fizică).

— Institutul pedagogic de 3 ani Bucureşti (fac. de filologie, matematică, fizică şi chimie, ştiinţe naturale, istorie-geografie, educaţie fizică).

— Institutul pedagogic de 3 ani Cluj (fac. de filologie, matematică, fizică şi chimie, ştiinţe naturale, istorie-geografie, educaţie fizică).

— Institutul pedagogic de 3 ani Iaşi (fac. de filologie, matematică, fizică şi chimie, ştiinţe naturale, educaţie fizică).

— Institutul pedagogic de 3 ani Timişoara (fac. de filologie, matematică, fizică şi chimie, ştiinţe naturale, istorie-geografie, educaţie fizică).

— Conservatorul „C. Porumbescu" Bucureşti (fac. de compoziţie, dirijat, pedagogie).

— Conservatorul „Gh. Dima" Cluj (fac. de compoziţie, dirijat, pedagogie).

— Conservatorul de muzică Iaşi (secţia dirijat, cor şi pedagogie).

Condiţiile de înscriere se pot cunoaşte la secţiile de învăţămînt ale sfaturilor populare regionale şi raionale, ale oraşelor Bucureşti şi Constanţa, precum şi la secretariatele facultăţilor la care se ţine concursul.

Obiectele şi programele obiectelor la concursul de admitere sînt cele prevăzute pentru cursurile de zi, publicate în broşura „Admiterea în învăţămîntul superior" ediţia 1961.

Înscrierile candidaţilor se fac la secretariatele facultăţilor pînă în preziua concursului de admitere.

Informaţie

Se aduce la cunoştinţa cadrelor didactice interesate că cererile de transferare pentru anul şcolar 1962/1963 se depun la secţiile de învăţămînt şi cultură ale sfaturilor populare raionale (orăşeneşti) de care aparţin cei în cauză, pînă cel mai tîrziu la 20 martie a.c.

Cererile vor fi însoţite de acte doveditoare pentru motivarea transferării şi de cîte o fişă de transferare întocmită după modelul ce se află la secţiile de învăţămînt şi cultură.

POŞTA redacţiei

Gh. Ţiţa — comuna Galaş raionul Curtea de Argeş

Atestatul dvs. cu nr. 89.203 a fost trimis secţiei de învăţămînt şi cultură a regiunii Maramureş la data de 10. VI. 1960, cu adresa M.I.C. nr. 01350/1960.

Pentru a intra în posesia atestatului urmează să vă adresaţi secţiei învăţămînt şi cultură a regiunii Maramureş.

C. Nicola — Panciu

Ca absolvent al Institutului pedagogic de 2 ani fără examen de stat puteţi funcţiona ca profesor la clasele V — VII, fiind socotit cu studii incomplete şi, ca atare, asimilat la salarizare cu învăţătorii de categoria I.

Menţionăm că perioada 1950 — 1954, cît aţi făcut studii, nu poate fi luată în considerare la stabilirea stagiului de activitate în învăţămînt, întrucît nu aţi funcţionat anterior în învăţămînt. Rezultă deci că de fapt aţi fost numit în învăţămînt la 1 septembrie 1954, neavînd, prin urmare, un stagiu de cel puţin 5 ani la data de 1 august 1959. În consecinţă, aveţi dreptul să fiţi salarizat la fel ca învăţătorii de categoria a I-a, stagiari, grupa de vechime 0-3 ani, pînă vă veţi completa studiile şi veţi obţine gradul definitiv prin examen.

Ştefan V. Ioan — comuna Miroslăveşti raionul Paşcani

În cazul cînd v-aţi procurat toate actele de vechime, din care să rezulte că la 1 august 1959 aveaţi un stagiu de peste 5 ani în învăţămînt şi îndeplineaţi şi celelalte condiţii veţi putea primi gradul definitiv fără examen. Pentru aceasta secţia de învăţămînt şi cultură a regiunii Iaşi trebuie să înainteze dosarul dvs. cu propuneri Ministerului Învăţămîntului şi Culturii.

Maria Gh. Rădoi — comuna Vînătorii Mici, raionul Titu

Ca absolventă a liceului industrial nu puteţi fi considerată învăţătoare calificată, pentru că n-aţi primit nici atestatul de învăţător. De altfel, nu puteţi fi atestată întrucît n-aţi funcţionat în învăţămînt în perioada 1955 — 1961. Ca atare, aveţi dreptul la încadrare şi salarizare ca învăţător II, în grupa de vechime 5 — 10 ani.

Un grup de cadre didactice de la Şcoala de 8 ani din comuna Tîrlele-Filiu, raionul Făurei.

Pentru a vă răspunde dacă orele sau clasele suplinite se plătesc şi pe timpul vacanţelor ar trebui să ştim în ce mod au fost atribuite acestea: prin cumul sau ca plată cu ora. În cazul cînd posturile respective au fost atribuite prin cumul, dacă sînt posturi vacante, atunci ele se plătesc şi pe timpul vacanţelor de iarnă şi de primăvară; dacă posturile sînt atribuite ca plată cu ora atunci nu se plătesc pe timpul vacanţelor, întrucît în asemenea cazuri se plătesc orele efectiv prestate.

Din scrisoare se deduce însă că posturile despre care e vorba sînt vacante şi, ca atare, atribuite prin cumul. În această situaţie în mod greşit au fost date prin cumul posturi la clasele I — IV unor cadre didactice care au funcţia de bază la clasele V — VII, întrucît posturile de învăţători nu pot fi cumulate decît de cadrele care predau la clasele I — IV.

Directorul şcolii trebuie să se prezinte la examenul de definitivat întrucît nu avea un stagiu de cel puţin 5 ani la data de 1 august 1959, pentru a putea primi gradul definitiv fără examen. În afară de aceasta, timpul cît a satisfăcut stagiul militar, nu i se consideră ca stagiu în învăţămînt indiferent de funcţia pe care a îndeplinit-o în acest timp.

S. Gonda, Virgiliu Niculescu, Ilie Matei, Nicolae Popa, Marilena Jvoerdeanu, Filofteia Călin, Alex. D. Buzatu, Olimpia Giurea, C. Ionescu, Jenica Niculiţă, Gh. Tăleanu, un grup de cadre didactice de la Şcoala medie din Baia de Arieş, şi de la Şcoala elementară de 8 ani din comuna Axente Sever, raionul Mediaş.

Pentru problemele de salarizare pe care le ridicaţi adresaţi-vă direct secţiilor de învăţămînt şi cultură respective, care sînt în măsură să le soluţioneze.

Consfătuirile profesorilor din școlile serale

Situîndu-se la intervalul dintre sfîrșitul primului semestru și începutul celui de al doilea, consfătuirile cadrelor didactice din învățămîntul seral care au avut loc de curînd au constituit un bun prilej de a analiza munca depusă de-a lungul primei etape a anului școlar și de a stabili, pornind de la rezultatele dobîndite pînă în prezent, perspectivele activității viitoare.

Munca în școlile serale ridică numeroase probleme deosebite, specifice acestei forme de învățămînt. De aceea dezbaterea largă în consfătuiri a modului cum au fost soluționate aceste probleme, a felului în care profesorii și-au îndeplinit îndatoririle ce le revin în activitatea de instruire și educare a muncitorilor-elevi este deosebit de utilă. Ea îi ajută pe profesori să vadă ce a fost bun în munca lor, în ce direcție s-au manifestat anumite deficiențe, ce au de făcut pentru ca pe viitor activitatea din școala serală să devină din ce în ce mai bună, mai fructuoasă, mai eficientă.

În rîndurile de față prezentăm unele aspecte de la două din consfătuirile cadrelor didactice din învățămîntul seral.

La Timișoara

Una dintre problemele care s-au bucurat de o deosebită atenție în consfătuirea cadrelor didactice de la Timișoara a fost aceea a modului specific în care sînt legate cunoștințele predate în lecții de viață, de practică. În cadrul dezbaterilor care au avut loc la consfătuire au fost date numeroase exemple concrete în legătură cu această problemă. S-a arătat astfel că mulți profesori folosesc în lecțiile lor exemple și date luate din întreprinderile în care lucrează muncitorii-elevi. Așa, de pildă, s-a arătat că profesoara Elena Chicu, de la Școala medie nr. 3, a folosit cunoștințele din munca practică a elevilor în explicarea problemei conductibilității semiconductorilor, a funcționării semiconductorilor cu joncțiune ca detectori și redresori și a transistorilor cu amplificatori de tensiune și putere. În chip asemănător s-a procedat la explicarea efectului termic al curentului, a căldurii specifice, a dilatării corpurilor și aplicațiilor ei, a difuzării etc. Deseori elevilor li s-a cerut să vorbească în lecții despre felul cum folosesc ei în producție anumite aparate sau legi fizice despre care învață în școală. Ei au răspuns arătînd felul cum folosesc reostatul cu fișe la telefoane, arcul electric la aparatul cinematografic, acumulatorii la mașini, modul cum execută sudura electrică etc. De asemenea, la lecțiile de chimie elevii care lucrează la Fabrica de conserve au arătat cum folosesc azotatul de potasiu în procesul de conservare, elevii din întreprinderile textile au adus exemple privind vopsirea lînei, spălarea, apretarea etc. iar alți elevi au vorbit despre modul cum se utilizează în procesul de producție carbonatul de amoniu și bicarbonatul de sodiu sau au adus exemple menite să contribuie la înțelegerea studiului alcoolilor.

O altă problemă în jurul căreia s-au purtat discuții a fost aceea a măsurii în care profesorii din școlile serale țin seama de nivelul de pregătire al elevilor lor, de maturitatea lor, de capacitatea lor de a înțelege diverse probleme de ordin științific. S-a arătat astfel că unii profesori de fizică apelează la judecata elevilor în explicarea electronică a fenomenelor electrice, a trecerii curentului electric prin metale, lichide și gaze, în compararea conductibilității electronice a metalelor cu conductibilitatea ionică a lichidelor și a gazelor. S-a insistat totodată asupra felului cum au fost folosite cunoștințele elevilor privind dezvoltarea economică și socială a patriei noastre. Așa, de exemplu, la clasa a VIII-a a Școlii medii nr. 3, în legătură cu studiul soluțiilor coloidale și al însemnătății lor pentru procesul de nutriție a plantelor, s-a arătat cum sînt folosite acestea în agricultura noastră. La clasa a IX-a de la aceeași școală li s-a cerut elevilor să facă referiri la însemnătatea acidului azotic și sulfuric pentru diversele ramuri ale industriei noastre și la măsurile luate de partid pentru producerea lor în cantități cît mai mari. Cu prilejul altor lecții s-a vorbit despre rolul îngrășămintelor chimice pentru dezvoltarea agriculturii, despre importanța cărbunilor naturali pentru siderurgie și ca materie primă în industria chimică, despre rolul oxidului de carbon ca reductor în cuptoarele înalte, despre importanța metanului și a țițeiului pentru dezvoltarea industriei chimice.

În consfătuire a fost subliniată ca pozitivă preocuparea multor profesori de a-și pregăti și a-și organiza în așa fel lecțiile încît, ținînd seama de timpul redus de care dispun muncitorii-elevi pentru studiul individual, cunoștințele să fie cît mai bine înțelese și chiar însușite încă din timpul orelor. În legătură cu aceasta s-a vorbit despre utilizarea materialului didactic, despre însemnătatea lui în predarea și fixarea cunoștințelor. Cu acest prilej au fost date exemple de profesori care au acordat atenție materialului didactic și l-au utilizat în chip judicios și eficient. Astfel, unii profesori de științe naturale au folosit la lecțiile de botanică, pe lîngă materialul didactic existent în laboratoarele școlilor, material didactic cules de ei din natură, astfel încît elevii să poată vedea toate părțile principale ale plantelor. La lecțiile de istorie și geografie s-au folosit hărți, albume cu vederi, decupaje din ziare, fotografii, citate din cronici etc. La lecțiile de limba și literatura română s-au utilizat fragmente din operele scriitorilor studiați, articole critice, cronici literare, portrete, stampe, reviste, scheme și planșe gramaticale.

La Tîrgoviște

Un loc deosebit în cadrul discuțiilor purtate la consfătuirea de la Tîrgoviște l-a ocupat problema muncii metodice. Pornind de la ideea că pentru a ridica nivelul calitativ al activității profesorilor din școlile serale este absolut necesar să se acorde atenție elucidării problemelor metodice specifice învățămîntului seral, atît referatul prezentat de Secția de învățămînt cît și cadrele didactice participante la discuții s-au referit pe larg la felul în care a fost organizată munca profesorilor pe linie metodică.

În multe școli au avut loc ședințe ale comisiilor metodice care au analizat diverse aspecte ale predării în școala serală. Astfel, la Școala medie nr. 3 s-au purtat discuții în jurul unui referat cu tema „Particularitățile lecțiilor de limba română în școala serală". La Școala medie serală din Bălcești au fost dezvoltate în referate teme ca „Metodica lecției în învățămîntul seral" și „Formarea deprinderilor corecte de exprimare orală și în scris la elevii școlilor serale". În alte școli profesorii s-au ocupat de probleme cum ar fi „Conținutul și forma temelor pentru acasă în condițiile învățămîntului seral", „Predarea gramaticii la clasele V – VII în școala serală", „Legătura dintre predarea matematicii, fizicii și chimiei cu munca în producție a elevilor", „Legarea teoriei de practică, la lecțiile de matematică".

În consfătuire au fost criticate unele școli cum ar fi cele de la Gura Ocniței și Schela Mare, unde munca metodică nu a fost privită cu suficientă seriozitate și activitatea desfășurată de cadrele didactice pe această direcție a fost mult mai slabă.

★

Ne-am referit aici doar la unele din problemele care au fost ridicate în consfătuiri. Alături de ele însă au fost dezbătute și alte aspecte ale muncii cadrelor didactice din învățămîntul seral. Specificul activității diriginților, forme ale legăturii dintre școli și întreprinderile în care lucrează muncitorii-elevi, problema frecvenței în școlile serale au constituit de asemenea obiectul unor rodnice dezbateri, care au avut pentru cadrele didactice nu numai valoarea unei analize, ci și pe aceea a unui prețios schimb de experiență. Ele vor contribui deindoielnic la îmbunătățirea muncii viitoare.

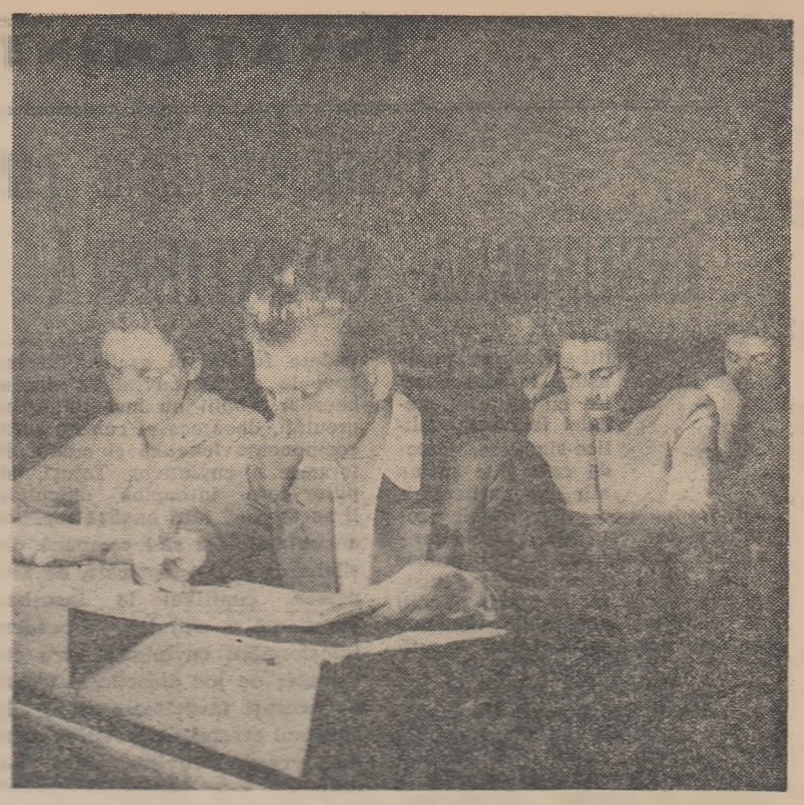

Muncitorul Constantin Umbrăreanu, strungar la fabrica „Muncitorul liber" din Bacău studiază cu seriozitate la cursul seral

În discuția cadrelor didactice

Proiectele programelor școlii de 8 ani

Zilele acestea în întreaga țară — în cadrul cercurilor pedagogice — au loc discuții pe marginea proiectelor de programe pentru școala de opt ani. În numărul de față prezentăm cîteva probleme ridicate în cadrul discuțiilor care au avut loc pînă acum.

La o recentă ședință a cercurilor pedagogice din orașul Giurgiu la care au participat directorii școlilor și numeroase cadre didactice cu experiență, a fost dezbătut pe larg conținutul proiectelor noilor programe școlare pentru școala generală de 8 ani.

Majoritatea participanților au subliniat caracterul științific al noilor programe, superioritatea lor față de programele din trecut în ceea ce privește accesibilitatea cunoștințelor și posibilitatea însușirii lor conștiente și temeinice. Astfel, numeroși învățători și profesori de la școlile de 8 ani nr. 1, nr. 2 și nr. 9 au arătat că la clasele unde se aplică noile programe, respectiv clasele I—V, s-au obținut rezultate calitativ superioare în primul trimestru comparativ cu primul trimestru al anului școlar trecut. De asemenea, alcătuirea mai judicioasă a noilor programe și grija pentru asigurarea unei mai depline continuități în cunoștințele predate și fundamentarea lor pe cunoștințe anterioare temeinice a contribuit mult la dispariția pragului de trecere de la clasa a IV-a la clasa a V-a, ceea ce s-a concretizat prin reducerea la minimum a perioadei de aclimatizare a elevilor din clasa a V-a la începutul anului școlar.

În același timp, cadrele didactice au făcut pe baza experienței lor la catedră propuneri în vederea îmbunătățirii programelor. Astfel, s-a propus ca în programa de geografie pentru clasa a III-a să nu se mai prevadă 14 ore pentru prezentarea unui singur raion, întrucît în acest fel atît manualul cît și învățătorii în expunerea lor înfățișează o serie întreagă de date referitoare la probleme neesențiale, supraîncărcînd memoria școlarilor. S-a propus ca, în același număr de ore, să se prevadă predarea noțiunilor esențiale privind relieful și economia tuturor raioanelor din regiune.

Unii dintre vorbitori au considerat prea sumare și uneori chiar confuze notele explicative de la începutul programelor, mai ales la unele discipline cum sînt, de pildă, cunoștințele agricole, științele naturale la clasa a IV-a, care s-au introdus de curînd în planul de învățămînt, ca și la muzică, desen etc., unde nu există metodici de specialitate.

Toți participanții la consfătuire au subliniat că pentru aplicarea cu deplin succes a noilor programe, mai ales în condițiile actuale, în care nu există o deplină concordanță a acestora cu manualele școlare, sînt absolut necesare metodici de specialitate. Ei au cerut ca Institutul de științe pedagogice și insitutele de perfecționare a cadrelor didactice să elabereze metodici și îndrumătoare metodice corespunzătoare noilor programe pentru toate disciplinele care se predau în școala generală de 8 ani.

NICOLAE PROFEANU
directorul Școlii medii
din Giurgiu

★

Discuțiile purtate în cadrul cercului pedagogic al profesorilor de fizică și chimie din raionul 23 August din București pe marginea proiectelor programelor de chimie pentru școala de 8 ani au prilejuit unele observații interesante.

Vorbitorii au arătat că proiectele programelor de chimie înlătură supraîncărcarea ce există în actuala programă de chimie pentru clasa a VII-a, reușind în același timp să introducă unele teme importante cum ar fi, de pildă, temele tratînd sărurile folosite în industrie și agricultură, cauciucul, masele plastice etc.

În discuțiile purtate în cadrul cercului pedagogic s-a propus ca la tema „Sulful" din proiectul programei de chimie pentru clasa a VII-a să se introducă la început punctul „Starea naturală a sulfului", întrucît pe lîngă faptul că starea naturală a sulfului prezintă unele particularități, temele anterioare — oxigenul, hidrogenul — se studiază începînd cu starea naturală a acestor elemente.

O altă propunere menită să contribuie la îmbunătățirea proiectului acestei programe a fost aceea de a se include la tema „Principalele substanțe compuse" un punct intitulat: „Acizii — proprietățile lor generale". Acest punct, au arătat vorbitorii, trebuie introdus imediat după punctul referitor la proprietățile bazelor și la acțiunea soluțiilor de baze asupra indicatorilor, deoarece în actuala formă a proiectului programei se face o scurtă prezentare a bazelor, în timp ce studierea acizilor începe direct cu studierea acidului clorhidric.

S-a propus de asemenea ca la studiul carbonului să se folosească prilejul oferit pentru a introduce noțiunea de stare alotropică eventual făcîndu-se cu acest prilej și o referire la sulf.

Un aspect mai deosebit al discuțiilor purtate l-au constituit observațiile făcute asupra unor termeni greșiți sau a unor formulări echivoce care cu toate eforturile cadrelor didactice de a le elimina, mai au încă o circulație destul de largă în manuale și în diferite publicații și care se mențin în proiectele programelor de chimie pentru școala de 8 ani. În proiectul programei de chimie pentru clasa a VIII-a, de pildă, figurează tema „Gazul metan, o bogăție naturală a țării noastre", deși bogăția naturală la care probabil s-au referit autorii o constituie gazul natural și gazul de sondă. O altă temă este formulată în modul următor: „Petrolul. Zăcăminte de petrol din țara noastră, prelucrarea petrolului (sumar). Întrebuințarea industrială a derivatelor petrolului. Folosirea lor în agricultură". Ar fi fost mai bine dacă se folosea termenul propriu de țiței, deoarece țițeiul este obiectul prelucrării și derivatele sale au întrebuințări în industrie și agricultură.

V. MANOLACHE
profesor-București

★

Analizînd proiectul programei de istorie pentru școala de 8 ani, cadrele didactice din orașul Brașov au subliniat în primul rînd că, prin felul cum a fost concepută, această programă le va crea profesorilor nu numai posibilitatea de a îmbunătăți predarea, dar și pe aceea de a elimina unele fenomene de supraîncărcare a elevilor.

Totodată, profesorii au făcut o serie de propuneri pe marginea proiectului de programă. Ei au arătat, de pildă, că la clasa a IV-a lecțiile sînt repartizate disproporționat, în sensul că sînt prea multe lecții despre orînduirea feudală și prea puține despre orînduirea socialistă. Ei au propus să se predea răscoala de la Bobîlna într-o singură oră și să se reducă timpul de predare pentru o serie de alte teme din istoria orînduirii feudale, afectîndu-se în schimb mai multe ore perioadei de după 23 August 1944.

S-a apreciat de asemenea că în programa clasei a VI-a ar trebui reîntroduse lecții despre istoria Angliei pînă la cucerirea normandă, despre mongoli și despre Germania între secolele al IX-lea și al XII-lea.

S-a mai arătat că diferențierile făcute în programa clasei a VIII-a în ceea ce privește evoluția evenimentelor istorice în prima și în a doua jumătate a secolului al XVII-lea precum și în prima jumătate a secolului al XVIII-lea sînt nepotrivite întrucît ele nu sînt sesizate de elevi. De aceea s-a propus ca evenimentele cuprinse în această perioadă să fie tratate mai adîncit.

S. PATIȚA
lector la IIPCD-Brașov

UNELE PROCEDEE PENTRU

ÎNSUȘIREA CONȘTIENTĂ A CITITULUI

Citit-scrisul se predă astăzi în țara noastră cu ajutorul metodei fonetice analitico-sintetice, metodă care ține seama atît de particularitățile fonetice ale limbii romîne, cît și de particularitățile psihologice ale procesului citirii și scrierii la începători. Copiii nu mai sînt nevoiți să asimileze combinații fonetice în mod mecanic, ci întreaga activitate de predare a citirii și scrierii este însoțită de analiza și sinteza fonetică și grafică. După studierea sunetului din punct de vedere fonetic, copiii sînt familiarizați cu litera și particularitățile grafice ale acesteia. Avem de-a face cu un proces de însușire activă și conștientă a sunetului. Dar pentru realizarea procesului citirii este necesar ca elevii să-și însușească în același mod diferite combinații ale sunetelor în silabe. cuvinte și propoziții cu sens. În vederea însușirii citirii în mod conștient de către copii, cadrele didactice din învățămîntul elementar folosesc în perioada abecedară diferite procedee. În cele ce urmează ne propunem să relevăm cîteva aspecte din experiența dobîndită pe această linie de unele cadre didactice din București.

Folosirea literelor și silabelor decupate este un procedeu mult apreciat întrucît oferă posibilitatea utilizării analizei și sintezei fonetice. În privința aceasta învățătoarea Aurora Georgescu de la Școala de 7 ani nr. 21 insistă asupra compunerii cuvintelor și propozițiilor din litere și silabe decupate, antrenînd în această muncă întreaga clasă. Înainte de a trece la compunere, cuvîntul este analizat pînă la sunet, copiii dîndu-și astfel seama de structura fonetică a acestuia și de rolul pe care-l îndeplinește fiecare sunet în cuvîntul respectiv. Pentru a împiedica literizarea, introducerea vocalei de sprijin „i" după fiecare consoană, ceea ce denaturează sensul cuvîntului, unitatea de compunere luată de învățătoare este silaba și nu litera; astfel, cuvîntul „casă" este compus din silabele „ca" și „să". În felul acesta sînt compuse îndeosebi acele cuvinte care reprezintă unele dificultăți din punct de vedere fonetic și grafic. Trecînd apoi la citirea cuvintelor din abecedar, copiii nu mai întîmpină greutăți, deoarece ei cunosc acum componența fonetică și modul de formare a cuvintelor. Totuși, copiilor care întîmpină dificultăți li se cere să facă analiza fonetică a cuvîntului și să-l compună din silabe decupate, fapt care, de asemenea, contribuie la însușirea conștientă a cititului. Procedeul transformării cuvintelor, care are caracter de joc didactic, e folosit de aceeași învățătoare și el în sprijinul acestui scop. Astfel, după ce s-a compus cuvîntul „luna", s-a obținut, prin adăugarea literei „a", cuvîntul „aluna". Înlocuindu-se în cuvîntul „loc" litera „o" cu „a", copiii au citit „lac". După ce elevii au compus cuvîntul „Sanda" învățătoarea i-a întrebat ce silabă din acest cuvînt trebuie înlocuită pentru a se obține un nume de băiat. Fiind familiarizați cu jocul respectiv copiii au dat răspunsuri corecte.

Un alt procedeu menit să contribuie la însușirea conștientă a citirii este și acela al citirii pe sărite și selective, folosit de învățătoarea A. Arion de la aceeași școală. După ce cuvintele din coloană sînt citite de către copii în ordinea în care se găsesc în abecedar, învățătoarea le cere să le citească pe sărite, schimbînd ordinea. Le indică de exemplu să citească întîi coloana a doua, apoi a treia și întîia, sau primul cuvînt din coloana a treia și întîia, sau primul cuvînt din coloana a treia și ultimul cuvînt din coloana a doua. Pentru a se convinge că elevi și-au însușit într-adevăr în mod conștient citirea cuvintelor și că nu este vorba numai de memorarea lor mecanică, ea merge mai departe, cerînd copiilor să citească și cuvinte al căror conținut îl enunță învățătoarea. De exemplu, ea le cere să citească acele cuvinte care arată nume de ființe, nume de lucruri, nume de copii etc. sau să citească unde scrie „vară", „var", „Voicu" etc. Acest procedeu se cere extins și asupra textului. Astfel, la lecția cu titlul „Bunicul" li s-a cerut elevilor să citească propozițiile în care se spune „ce are bunicul, ce taie el, ce spune Nicu etc. Fiind obligați să caute propoziția care răspunde întrebării, elevii nu se pot mărgini la însușirea mecanică a textului.

Un alt procedeu utilizat pentru însușirea citirii conștiente este acela folosit de învățătoarea Nina Săvulescu de la Școala de 7 ani nr. 165. După ce citește lecția din abecedar, ea le indică elevilor anumite cuvinte și le cere să alcătuiască, folosindu-se de ele, diferite propoziții. Se verifică astfel dacă elevii și-au însușit corect conținutul cuvintelor folosite, dacă le înțeleg și, mai ales, dacă ei pot lega sensul cuvîntului respectiv de cel al propoziției. În cazul cuvintelor mai grele al căror sens nu este cunoscut în întregime de către copii, al cuvintelor care nu fac parte din vocabularul lor activ, tov. Săvulescu duce mai întîi o muncă de dezvăluire a conținutului lor, le explică sensul și modul cum trebuie folosite.

Alături de toate acestea citirea expresivă a textului contribuie, de asemenea, la întărirea caracterului conștient al citirii. Deși pentru unele cadre didactice apariția semnelor mirării, întrebării, liniuța de dialog — din primele pagini ale abecedarului — produce nedumerire, acest fapt este cerut de necesitatea însușirii corecte a limbii, încă de la începutul școlarității.

Se întîmplă adeseori ca în urma citirii repetate a textului de către învățător copiii să-i rețină conținutul, să-l memoreze și să-l reproducă chiar. Aceasta nu ne poate da însă întotdeauna garanția că este vorba de un proces de citire care constă în transformarea unei structuri grafice în una fonetică, pe baza cunoașterii componenței grafice a cuvîntului. Copiii „citesc" un cuvînt și urmăresc pe abecedar un altul, bazîndu-se în această reproducere exclusiv pe memorie. Iată de ce este bine ca fiecare învățător care predă la clasa I să fie preocupat de folosirea unor procedee cît mai variate pentru a asigura o însușire conștientă a citirii la această vîrstă.

RODICA NIȚU

Elevii Școlii de 8 ani nr. 112 din Capitală îngrijesc cu dragoste plantele din seră, care curînd vor orna coridoarele luminoase și sala de festivități

E locul ei în școală?

Slab pregătită profesional, face grave greșeli de conținut, nu stăpînește clasa, nu are prestigiu în fața elevilor — cam așa spun toate documentele ce se referă la activitatea profesoarei Minodora Iorgu, care predă limba romînă la clasele V — VII de la Școala de 8 ani nr. 43 din Capitală.

Și pe bună dreptate. Lecțiile acestei profesoare sînt încîlcite și confuze, nelăsînd să se vadă vreun fir conducător în desfășurarea lor. Cu greu poți să distingi — după conținut — momentul verificării cunoștințelor de acela al explicării lecției noi, căci amîndouă tratează, într-o încîlceală inadmisibilă, cam aceleași probleme. În cursul lecției profesoara sare de la o idee la alta, nu așteaptă ca elevul să-i răspundă la întrebarea pusă și trece la altceva, încît școlarii se află mereu în deruta.

Și notarea cuprinde o bună doză de neseriozitate, întrucît pentru același volum de cunoștințe un elev poate primi 5 sau 8. Ca să nu mai vorbim de faptul că profesoara nici nu explică școlarilor de ce au luat o notă sau alta. De altfel, ce le-ar explica?

Fixarea cunoștințelor? Nici ea nu prea intră în obișnuințele sale, mai precis, în priceperea tovarășei profesoare, în ale cărei lecții și greșelile de conținut sînt destul de frecvente. La o lecție de gramatică a cu ajutorul căruia se formează infinitivul a fost prezentat drept conjuncție, pentru ca la clasa paralelă să fie prezentat drept prepoziție. Despre „celălalt" s-a afirmat că este „forma populară" a pronumelui demonstrativ. Profesoara folosește într-una expresiile „forma apropiată" și „forma depărtată" a pronumelui demonstrativ, necunoscînd formularea corectă.

În alcătuirea exemplelor necesare pentru analizele gramaticale profesoara improvizează pe loc, fapt pentru care se scriu pe tablă asemenea... maxime: „A lucra tema regulat elevul își însușește temeinic cunoștințele" sau „Lecția învățată bine se însușește temeinic". Ea acceptă și repetă după elevi „idei principale" de felul: „Bucuria lui Samurache de vorbele lui Samson" sau „Critica pe care o aduce celor puternici dar îngîmfați care disprețuiau pe cei mai mici decît ei" ș.a.

Interesul elevilor din clasele V — VII ale Școlii nr. 43 pentru orele de romînă este cît se poate de scăzut. La lecțiile profesoarei M. Iorgu există în permanență indisciplină; unii copii își permit chiar „să o tragă pe sfoară" spre amuzamentul celor din jur.

Profesoara nu se lasă însă mai prejos. Din „dragostea sa mare pentru copii" ea caută mijloace cît mai „eficiente" pentru a le impune disciplina. Bunăoară, cînd zgomotul făcut de elevi îi prea supărător, obișnuiește să bată din răsputeri cu un echer sau cu un penar în bancă, în catedră, pentru a face liniște. O dată a și spart în felul acesta, un penar, dar, după cum singură mărturisește, a plătit paguba. Și nu o dată a „scăpat" variatele unelte folosite pentru întărirea disciplinei drept în capul școlarilor. Nu de mult, elevul Nicolae Constantinescu din clasa a V-a a fost lovit cu echerul pînă la sînge pentru motivul că a rîs în clasă (mai tare decît ceilalți). Altă dată profesoara s-a servit de penarul elevei Georgeta Cuconașu pentru a lovi pe Marieta Bănică din clasa a V-a. În această întîmplare profesoara a socotit că nu are o vină prea mare, întrucît „lovitura nu s-a produs direct cu penarul, ci... cu mîna în care era penarul" (!!).

Dar cîte n-ar mai fi de spus despre activitatea de „pedagog" a Minodorei Iorgu, profesoară care nu s-a debarasat de metodele vechi de educație, străine școlii noastre, și care, prin lipsa ei de pregătire profesională, dăunează muncii instructive și educative.

Fiecare zi pe care o mai petrece profesoara M. Iorgu în învățămînt înseamnă pierderi în procesul instructiv-educativ, o dare înapoi în pregătirea școlarilor — și încă la un obiect atît de important ca limba romînă.

Desigur, locul ei nu este în școală. Organele de resort au fost de mult sesizate. Atunci de ce atîta lipsă de operativitate în rezolvarea unui caz pentru care legile prevăd limpede scoaterea din învățămînt?

ANA COSMIN

Noul în predarea matematicii

(Urmare din pag. 1-a)

deci posibilitatea să utilizăm exemple deja cunoscute lor, de dependență proporțională a două mărimi. Desigur că problema cea mai delicată este cea a limitelor. Așa cum exemplificam mai înainte însă, există suficiente posibilități ce așteaptă doar să fie valorificate pentru a pregăti înțelegerea acestei noțiuni.

Chiar și predarea noțiunii de derivată poate fi pregătită în clasele anterioare. Dacă elevii sînt familiarizați din vreme cu unele procese de trecere la limită, studiul cinematicii în cadrul cursului de fizică din școala medie oferă o bună posibilitate de a pregăti introducerea noțiunii de derivată cu ocazia definirii vitezei și accelerației în mișcarea uniform variată.

O dată cu necesitatea introducerii unui punct de vedere modern în predarea matematicii, se impune și necesitatea de a ușura programele de unele teme și noțiuni învechite, ca și a celor care nu justifică în practică importanța acordată în prezent. În această ordine de idei, pe primul plan se situează geometria. Desigur că fiecare din cele 2.000 de probleme ale celebrei culegeri F.G.M. are un farmec anumit. Dar pentru a-i face pe elevi să înțeleagă ce este un sistem logic deductiv este suficient să alegem numai pe acelea care sînt într-adevăr indispensabile pentru scopul propus. Geometria trebuie să excludă teoremele particulare, lipsite de orizont, iar numărul problemelor despre locuri geometrice și de construcții geometrice să fie redus la proporții rezonabile.

Pe de altă parte fiecare noțiune trebuie predată acolo unde se cere cel mai puțin timp. Este drept că unele probleme de maxim și minim, de pildă, se pot rezolva cu ajutorul trinomului de gradul II. Dar calculul diferențial și integral dispune de metode mult mai ușoare și mai elegante pentru a rezolva problemele de acest tip, rezumîndu-ne, în cadrul studierii trinomului de gradul doi, la a menționa posibilitatea de a rezolva unele probleme de maxim și minim și la unul sau două exemple care să ilustreze acest fapt.

Problema modernizării predării matematicii în școală, ca și aceea a modernizării predării altor discipline, nu este nouă. Ea este un rezultat firesc al dezvoltării neîntrerupte a științei. De aceea nu se poate vorbi nici de o rezolvare definitivă a acestei probleme. Pentru a face față sarcinilor ce stau în fața școli noastre este necesară însă o preocupare permanentă și susținută pentru ca noțiunile predate în școală, modul în care aceste noțiuni sînt predate, să corespundă cuceririlor științei și tehnicii. Aceasta este o condiție necesară, fără a fi și suficientă, pentru ca elevii de astăzi să posede cunoștințele necesare omului societății noastre de mîine.

ARGUMENTE CONCRETE

Ca urmare a inițiativei Ministerului Învățămîntului și Culturii, Secția de învățămînt și cultură a regiunii Ploiești a organizat experimentarea predării cu profesori specialiști în 11 școli.

Avînd, în calitate de membru al comisiei regionale, sarcina de a mă ocupa direct de îndrumarea acestor școli, am cercetat îndeaproape activitatea lor și am adunat o serie de observații. Am putut cunoaște de asemenea o sumă de aprecieri formulate în consfătuirea de la sfîrșitul trimestrului I de către cadrele didactice care predau la aceste școli, păreri ale părinților și ale unor membri ai comisiilor raionale și regionale. Pe baza lor pot spune că răspunsul la problema necesității predării pe specialități la clasele I—IV poate fi socotit încă de pe acum afirmativ.

Argumentele concrete ce pot fi aduse în sprijinul acestei afirmații sînt multiple. Iată cîteva dintre ele.

La toate obiectele prevăzute în planul de învățămînt pentru școala de 8 ani exigențele programelor sînt în prezent mai mari. Devine tot mai clar că la clasele I—IV ele nu se mai pot rezolva în totalitate și în bune condițiuni prin folosirea în continuare a actualului sistem de predare de către un singur învățător.

Mulți învățători cu frumoase rezultate în activitatea lor didactică de pînă acum au confirmat că „mult mai ușor le-ar veni" dacă ar preda la mai multe clase unul din obiectele preferate, deoarece astfel ar putea consacra mai mult timp studierii materialelor necesare pentru predarea acestui obiect. „Lecțiile la clasele mici — subliniа o învățătoare de la Școala de 8 ani din Tîrgoviște — sînt contrar aparențelor destul de complicate, trebuie să folosești în cadrul lor metode și procedee foarte variate, adecvate vîrstei copiilor, specificului cunoștințelor. Numai predarea limbii romîne, de exemplu, îți cere să cunoști bine metodica compunerii, a citirii, a gramaticii, a caligrafiei, a lecturilor în afara clasei etc. Rezultă că numai pregătindu-te temeinic te poți asigura că vei obține rezultatele dorite". Desigur că, predînd numai unul sau două obiecte pentru care se va specializa, învățătorul va avea largi posibilități pentru o astfel de pregătire.

Același lucru l-au afirmat și alți învățători despre muzică, desen și alte obiecte. La istorie, de pildă, unde elevii clasei a IV-a trebuie nu numai să memoreze unele evenimente istorice, dar și să le interpreteze, să sesizeze, la nivelul puterii lor de înțelegere, esența diferitelor fenomene, raporturile juste dintre ele, munca profesorilor și învățătorilor specialiști este mult mai eficientă.

Necesitatea trecerii treptate la noul sistem de predare a fost subliniată nu numai de către învățători, ci și de numeroși părinți ai căror copii învață în prezent în școlile experimentale.

Din cercetarea situațiilor comparative, pe obiecte, la sfîrșitul trimestrului I, rezultă că la clasele experimentale s-au obținut rezultate mai bune la învățătură decît la clasele de control corespunzătoare. Așa, de exemplu, în clasa a III-a experimentală de la Școala de 8 ani din comuna Padina, raionul Buzău, situația rezultatelor la învățătură în clasele experimentale era superioară celei din clasele de control, deși la începutul anului școlar toate aveau același nivel. Clasele experimentale ale Școlii de 8 ani nr. 8 din Buzău erau mult mai slabe în anul școlar precedent decît în prezent, față de clasele de control. Nu trebuie să minimalizăm, fără îndoială, roadele muncii învățătorilor de la clasele de control care, în general, au obținut și ei rezultate bune. Trebuie să menționăm însă că acestea sînt deosebite de cele ale anilor precedenți că sînt, în parte, roadele unei întreceri tacite care s-a iscat între învățători și profesori din momentul introducerii experimentului. Este o întrecere care se desfășoară în favoarea întregului proces de învățămînt. Am avut astfel plăcuta surpriză de a constata că experimentul a constituit totodată și un puternic stimulent în activitatea cadrelor didactice.

Rezultatele înregistrate la clasele experimentale n-au fost obținute desigur chiar atît de ușor de către profesorii care n-au mai predat mici o dată la clasele mici. În cuvîntul lor la discuțiile purtate în consfătuire aceștia au arătat că au reușit să se apropie de nivelul elevilor mici abia după o bună perioadă de timp și mai ales în urma unei pregătiri temeinice, a unor numeroase asistențe la lecțiile învățătorilor care predau la clasele de control. „A fost necesar să asist la mai multe lecții ale învățătorilor, de la care am avut multe de învățat" spunea un profesor de la Școala de 8 ani nr. 14. M-am pregătit foarte serios pentru a preda istoria la clasa a IV-a — continuă el — deoarece la început nu reușeam să explic într-un mod adecvat posibilităților de înțelegere ale elevilor conținutul unor noțiuni fundamentale cum sînt orînduire socială, clasă socială, nobil, iobag etc.".

Mai slabe sînt rezultatele care s-au obținut la clasele experimentale în ceea ce privește munca educativă. Diriginții n-au reușit încă să formeze din clasele lor colective puternice, închegate. Faptul se explică și prin aceea că profesorii n-au realizat o unitate de cerințe față de elevii claselor experimentale, așa cum au realizat învățătorii de la clasele de control. Credem că toate acestea își pot găsi rezolvarea favorabilă în măsura în care diriginții și profesorii vor cunoaște mai bine pe copii, vor studia mai temeinic psihologia acestora.

Prof. MATEI TUDOSE
inspector la Secția de învățămînt și cultură a regiunii Ploiești

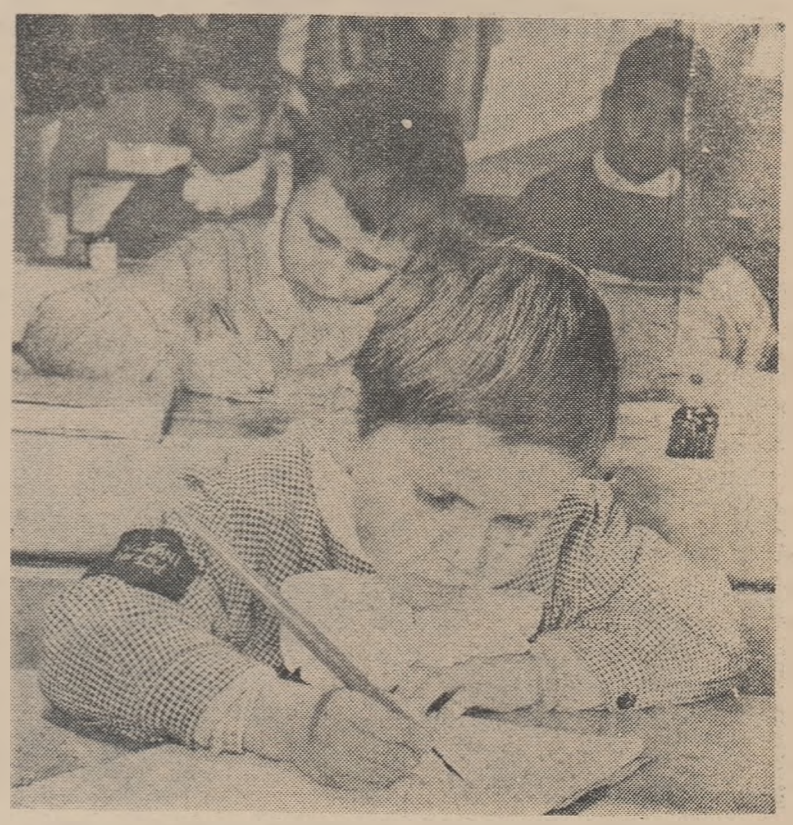

O însușire mai aprofundată

În regiunea noastră — regiunea Banat — avem 64 de clase experimentale cu 1.018 elevi și 97 clase de control cu 2.856 de elevi. Predarea obiectelor în majoritatea cazurilor este efectuată de către profesori, unii care au și o pregătire de învățători, iar alții care lucrează pentru prima dată cu elevi din clasele I—IV. Avem totodată și un număr de 44 învățători care se specializează în predarea pe obiecte la clasele I—IV.

Urmărind atitudinea cadrelor didactice, a elevilor și părinților față de predarea cu profesori specialiști putem afirma că la începutul anului ea nu a fost dintre cele mai favorabile. Multe secții de învățămînt și cultură au întîmpinat greutăți din partea unor profesori din Timișoara, Arad, Caransebeș și în mod deosebit Lugoj, care nu se lăsau convinși să muncească la clasele I—IV. Unii dintre ei s-au temut că nu vor putea face față acestei noi munci iar alții manifestau o neîncredere vădită în eficiența noului sistem. O oarecare atitudine de rezervă asupra experimentului s-a manifestat și din partea unor părinți. Trecerea copiilor de la un învățător la mai mulți profesori, fiecare cu stilul său de muncă, notarea mai îndulgentă de către învățători înlocuită acum printr-una mai exigentă din partea profesorilor, atitudinea mai energică a acestora față de abaterile elevilor a generat un sentiment de nemulțumire în rîndul unor părinți. Tot la începutul anului, datorită noutății experimentului precum și faptului că mulți profesori n-au avut continuitate în predare, n-au cunoscut clasele, programele și, în unele cazuri, chiar metodica predării obiectului respectiv la clasele I—IV, lecțiile lor s-au desfășurat la un nivel nesatisfăcător. Primele zile de școală au constituit o perioadă de stagnare pentru clasele experimentale. În același timp clasele de control au pornit în ritm normal de muncă încă de la începutul anului.

Cu toate acestea, spre sfîrșitul trimestrului clasele experimentale au înregistrat un progres evident față de clasele de control la majoritatea disciplinelor. Cunoașterea cîtorva date și aspecte caracteristice rezultatelor din primul trimestru este concludentă în acest sens. Așa de exemplu, la lucrarea de control din septembrie, elevii claselor experimentale au făcut multe și grave greșeli de ortografie (omisiuni de litere, cuvinte și chiar propoziții întregi, scrierea substantivelor proprii cu literă mică, omisiunea linioarei de unire etc.). La lucrările de control din decembrie numărul greșelilor de această natură a fost cu mult micșorat.

La citire, deși nu există diferențe mari între clasele experimentale și cele de control se observă însă că în multe locuri, acolo unde predau profesori specialiști, elevii au ajuns să pătrundă mai bine sensul celor citite. Așa de exemplu, la Școala experimentală din Curtici, elevii, citind bucata „Prima misiune" au început cu unele aprecieri generale, au arătat unde și cum se petrece acțiunea, au reținut de la început că este vorba de doi comuniști, au prezentat faptele în înlănțuirea lor logică. Elevii claselor de control au reprodus în schimb multe amănunte; povestirea lor era foarte apropiată de text. Ei n-au reușit să facă generalizări, n-au sesizat ceea ce era esențial. Același fenomen s-a remarcat și la Școala experimentală din Arad unde elevii claselor experimentale au fost deprinși să interpreteze cele citite, au dovedit mai multă independență, siguranță și profunzime în răspunsuri decît elevii claselor de control la care s-a observat înclinația spre acumularea mecanică a cunoștințelor prin memorare, fără o înțelegere temeinică a conținutului lor. Acest aspect al însușirii aprofundate, logice, a cunoștințelor se remarcă acolo unde predau profesori specialiști și la alte obiecte ca istoria, geografia și științele naturale.

De asemenea, urmărind predarea obiectelor din grupul educației fizice educației estetice și lucrărilor practice, la clasele unde predau profesori specialiști observăm un progres distinct față de clasele unde predă un singur învățător. Așa de exemplu, în orele de educație fizică elevii claselor experimentale execută cu mai multă ușurință, exactitate, siguranță și elasticitate în mișcări, într-o ordine mai precisă, exercițiile prevăzute de programă. Dacă urmărim cunoștințele obținute în orele de muzică la clasa a III-a experimentală a școlii din Caransebeș observăm că elevii cunosc valorile notelor le scriu corect după dictare, nu fac greșeli de durată și înălțime.

Din cele prezentate pînă aici rezultă că deși au existat unele greutăți inerente începutului, lipsa de experiență a unor profesori, lipsa metodicilor de specialitate etc. rezultatele dobîndite după un trimestru de muncă în școlile experimentale ne dau temeiuri să credem că el va reprezenta începutul utilizării unui sistem de predare mai valoros mai eficient.

Prof. D. DIJMĂRESCU
inspector la Secția de învățămînt și cultură a regiunii Banat

CONSTATĂRI ȘI PROPUNERI

În regiunea Suceava, experimentarea predării cu profesori specialiști se aplică în zece școli, la un număr de 40 de clase cuprinzînd 1293 de elevi. Pentru control sînt folosite 59 de clase cu 1979 de elevi.

Trebuie să relevăm de la început faptul că toți participanții la acest experiment efectuat în regiunea Suceava și-au exprimat aprecierile lor pozitive față de sistemul de predare cu specialiști la clasele I—IV, recunoscîndu-i eficiența. Totodată, ei sînt de părere că profesorii, datorită pregătirii lor de specialitate, reușesc să țină lecții la un nivel științific mai înalt nu prin depășirea prevederilor programei, ci prin aprofundarea și interpretarea conținutului lor, că asigură o mai bună însușire și familiarizare a elevilor cu terminologia științifică a fiecărei discipline.

Printre efectele pozitive ale noului sistem de predare este relevat și faptul că aprecierea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor elevilor este făcută cu mai multă exigență.

Munca desfășurată pînă acum în această direcție a arătat că predarea cu profesori specialiști la clasele I—IV înlesnește descoperirea și cultivarea anumitor înclinații sau aptitudini.

În consfătuirea ce a avut loc pe această linie cadrele didactice au menționat și unele deficiențe rezultate din experiment. De exemplu, unii vorbitori au arătat că, la majoritatea claselor experimentale, calitatea scrierii elevilor a scăzut din punct de vedere caligrafic în comparație cu nivelul anterior sau acel al claselor de control. Cauzele sînt mai multe. Profesorii pun de obicei mai mult accent pe conținutul celor scrise de elevi și mai puțin pe formă. Profesorii cer elevilor să ia notițe într-o măsură mai mare decît o fac învățătorii și aceasta contribuie oarecum la deformarea scrisului cînd acesta e în formare. Nu toți profesorii manifestă aceeași preocupare față de scrierea elevilor ca profesorul de limba romînă.

De asemenea, la unele clase experimentale tehnica citirii elevilor a rămas în urmă față de a celor de la clasele de control. Explicația: profesorii care predau diferite discipline la clasele I—IV, ca de exemplu geografia, științele naturii etc., pun mai mult accent pe explicații, pe expunerea lecției, iar pentru fixarea cunoștințelor folosesc de regulă conversația, fără să mai recurgă la citirea lecției cu elevii, din manual, în clasă. În aceste condiții elevii claselor experimentale citesc în clasă mai puțin decît elevii din clasele conduse de către învățător care, cunoscînd dificultățile întîmpinate de elevii săi la citit, folosește orice prilej pentru a le remedia.

Profesorii din regiunea Suceava au făcut și unele propuneri. Ei au cerut să se elaboreze noi metodici potrivit noii structuri a școlii de cultură generală pentru toate obiectele de învățămînt, să existe mai multă exigență din partea autorilor cît și a editurii pentru tipărirea manualelor, deoarece unele dintre acestea, ca de exemplu Manualul de limba romînă pentru clasa a III-a, cuprind greșeli de fond. Binevenită este și propunerea ca diriginților să li se asigure continuitatea în muncă, ca o condiție deosebit de importantă la aceste clase mici. De asemenea, au arătat că științele naturale la clasa a III-a ar fi bine să fie o disciplină separată, să nu facă parte din limba romînă, cum se întîmplă în prezent. Astfel — au susținut ei — se va putea realiza un nivel științific corespunzător și o mai bună continuitate și pregătire a elevilor pentru însușirea cunoștințelor de zoologie în clasa a IV-a.

Participanții la consfătuirea din regiunea Suceava au ajuns în unanimitate la concluzia că rezultatele obținute în școlile experimentale în trimestrul I arată că noul sistem de predare reprezintă un salt calitativ în dezvoltarea învățămîntului nostru de cultură generală.

DUMITRU GRIGORIU
lector la I.I.P.C.D. — Iași

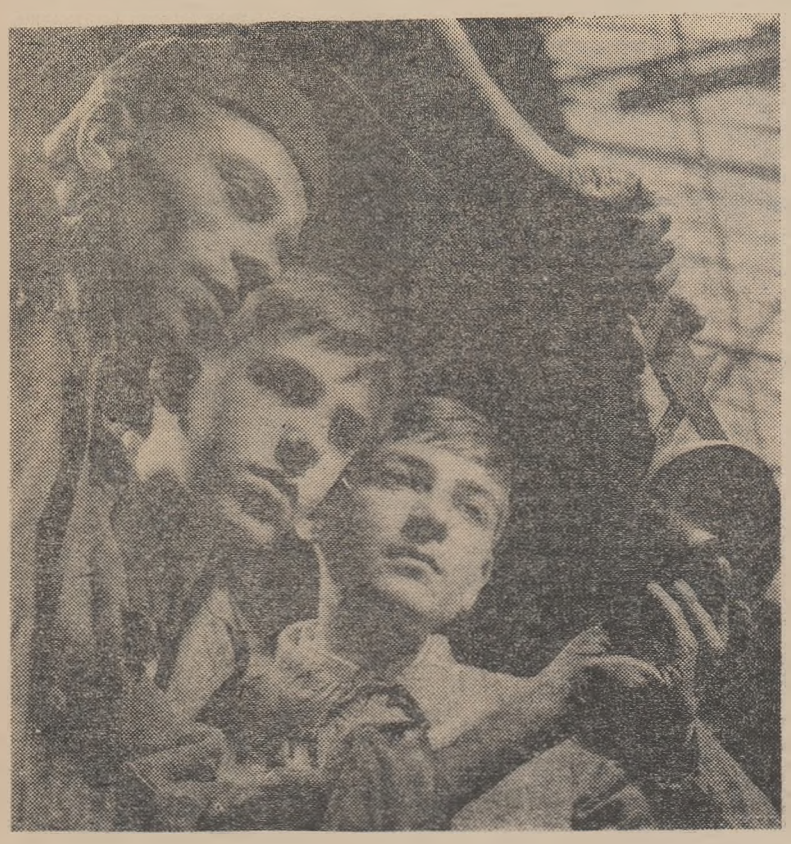

„Bravo băieţi, aţi lucrat o piesă de calitate!", le spune muncitorul-instructor celor doi ucenici de la Şcoala profesională a Uzinelor „Timpuri Noi"

Pregătirea probelor de control în şcoala tehnică

În şcoala tehnică, verificarea curentă a cunoştinţelor se poate realiza prin observaţii asupra îndeplinirii temelor, prin răspunsuri directe sau de completare date de elevi şi, în sfîrşit, prin lucrările scrise de control curent.

Dacă primele forme de verificare sînt întrebuinţate regulat de toţi profesorii, lucrările scrise de control curent sînt adesea neglijate şi chiar atunci cînd se dau sînt organizate în grabă, fără o pregătire prealabilă, avînd doar menirea de a rezolva „criza de note" în care a rămas profesorul. Desigur că în astfel de cazuri lucrarea scrisă de control curent este foarte puţin convingătoare, denotînd o muncă superficială, lipsită de perspectivă.

Pentru ca lucrările scrise de control curent să-şi atingă scopul ele trebuie minuţios pregătite. Înţelegînd acest lucru, îmi pregătesc cu grijă temele pentru aceste lucrări la disciplinele „beton, mecanică şi rezistenţă" pe care le predau la şcoala tehnică de maiştri. Îndeobşte aleg teme legate de producţie, de şantierele pe care au lucrat elevii. Accentul cade întotdeauna asupra problemelor şi aplicaţiilor luate din practica construcţiilor. De pildă, lucrările cer să se rezolve probleme privind centrele de greutate, descompunerea forţelor, aplicaţii la calculul momentelor, lucru mecanic, putere şi randament, calculul elementelor de construcţie (stîlpi, planşee, ziduri, fundaţii, şarpante). Dau voie elevilor să utilizeze manualele, caietele, tabelele de încărcări, rezistenţe şi în sfîrşit, orice material care-i ajută în rezolvarea problemelor, urmărind îndeosebi să-i deprind să rezolve toate aceste probleme curente pe care le vor întîlni în producţie, în condiţiile specifice pe care le vor avea la dispoziţie în întreprinderi.

Anunţ fiecare lucrare, cu tematica respectivă, cu 2-3 săptămîni înainte. În timpul predării accentuez asupra capitolelor din care voi selecţiona problemele lucrării. În modul acesta lucrarea de control nu cere elevilor un efort deosebit, care să-i împiedice de a-şi îndeplini celelalte obligaţii. În schimb, ei se obişnuiesc de la început cu recapitularea continuă a materiei şi nu pot sări nici o lecţie, căci pentru răspunsurile la lucrările de control trebuie să cunoască toate temele.

Avantajul este şi mai evident la lucrarea trimestrială, cînd nu mai este nevoie de o pregătire deosebită, materia fiind mereu reamintită şi recapitulată prin răspunsurile curente şi lucrările de control anterioare.

Pentru a evita supraîncărcarea elevilor ţin legătura cu dirigintele clasei şi bineînţeles cu ceilalţi profesori, în scopul de a stabili cea mai potrivită dată cînd să aibă loc lucrarea. Acest lucru îl am în vedere în special la lucrarea trimestrială, care cuprinde un material mai vast. Tot din acelaşi motiv la lucrările de control curent nu extind în nici un caz prea mult tematica.

La materiile de specialitate acord lucrărilor de control, conform tematicii indicate, cîte 2 ore. Numărul de ore repartizate la aceste materii — 6, 8 sau 10 săptămînal — îmi permite să realizez uşor acest lucru. Astfel elevii au posibilitatea să cuprindă în lucrare întreg materialul temelor propuse şi să poată executa schiţele corect şi ordonat. În afară de aceasta elevii pot da lucrării şi o formă adecvată. Accentuez că la materiile de specialitate o lucrare de 20 — 30 minute sau chiar de o oră nu poate reda decît foarte puţin din complexitatea materialului, o singură schiţă necesitînd uneori 15 — 30 minute. Or în asemenea cazuri, nu am putea avea o oglindă fidelă a cunoştinţelor elevului asupra capitolelor respective.

Întrebările le formulez clar, aşa încît să nu necesite un volum mare de explicaţii, iar răspunsul să poată fi dat cît mai scurt şi concis. Ori de cîte ori este posibil cer elevilor să execute schiţe şi să rezolve probleme, evitînd pe cît posibil simpla expunere teoretică. Problemele au şi ele un caracter de sinteză, fiind legate de cunoştinţele elevilor de la alte discipline şi de experienţa lor de şantier. Astfel, la lecţiile de mecanică şi rezistenţă dau probleme de calcul practic, ca de pildă verificarea unui zid, calculul unui planşeu, la care elevul, avînd la îndemînă tot materialul, calculează încărcările, greutăţile proprii ale materialelor, sarcina utilă, dimensionează grinda, stîlpul şi execută schiţa cu dimensiunile respective, armare, detalii de rezemare etc.

Aplicînd această formă de verificare curentă a cunoştinţelor i-am obişnuit pe elevi să lucreze conştiincios, să se pregătească la toate lecţiile fără excepţie. Nota trimestrială a elevilor reprezintă în acest caz adevăratul lor nivel de pregătire.

Prof. ing. GRAŢIAN DRAGOŞ
Cluj

Din experienţa noastră în pregătirea viitorilor textilişti

CUVÎNTUL UNUI MAISTRU - INSTRUCTOR

Multe generaţii de meşteri pricepuţi, adevăraţi artişti în meseria lor, a cunoscut Cisnădia în decursul numeroaselor decenii care au trecut de la înfiinţarea primului atelier de ţesătorie de pe aceste locuri. Am învăţat şi eu meseria de la cîţiva dintre aceşti meşteri. La rîndul meu, îi învăţ acum pe alţii. Dar nu meşteşugăreşte, ca în trecut, ci în cadrul unei şcoli bine organizate ca Centrul şcolar al Uzinelor textile din Cisnădie, unde ucenicii dispun de minunate condiţii de muncă şi de viaţă, însuşindu-şi meseria în secţii de producţie dotate cu utilajul cel mai modern.

Conducerea şcolii a organizat, cu sprijinul Uzinelor textile din Cisnădie, un cabinet-laborator înzestrat cu tot aparatajul corespunzător pentru analizele fizico-mecanice ale firelor şi ţesăturilor textile, două secţii de filatură şi o secţie de ţesătorie care cuprinde 14 războaie grele pentru ţesături de lînă şi 2 războaie pentru ţesături de bumbac. La amenajarea locului de muncă al elevilor în atelierul-şcoală am urmărit ca acesta să permită organizarea unui flux tehnologic continuu şi o amplasare cît mai raţională a utilajului, factori esenţiali pentru asigurarea celor mai bune condiţii de instruire a elevilor.

Acordăm o deosebită atenţie planului de producţie, care a fost stabilit în conformitate cu normele didactice folosite în diferitele etape de pregătire ale ucenicilor. Am căutat ca planul să cuprindă o varietate cît mai mare de articole asemănătoare cu cele produse în întreprinderile unde vor fi repartizaţi elevii. Pentru fiecare operaţie întocmim, încă de la începutul anului, fişe tehnologice corespunzătoare articolelor prelucrate. În aceste fişe sînt indicate caracteristicile tehnice necesare produselor pe care le vor executa elevii.

Dar ucenicii noştri nu lucrează numai în ateliere, ci şi în întreprindere, unde în prima fază sînt repartizaţi pe lîngă muncitori, iar apoi, în faza operativă, li se asigură un loc de muncă independent.

Pentru a consolida cunoştinţele şi deprinderile ucenicilor stabilim prin grafic rotarea lor de mai multe ori la aceeaşi maşină sau la mai multe tipuri de maşini de acelaşi fel.

În mod deosebit ne preocupăm de pregătirea şi efectuarea demonstraţiilor. Înaintea fiecărei lecţii pregătim materialul necesar, verificăm utilajul din toate punctele de vedere, efectuînd chiar exerciţiile, pentru ca atunci cînd vom lucra în faţa elevilor să putem face demonstraţia normal, corect şi cu mişcările cele mai potrivite. Căutăm pe cît posibil să demonstrăm fiecare temă cît mai dezvoltat, pentru a uşura înţelegerea lecţiei. În acest scop facem apel, pe lîngă utilaj, la schiţe demonstrative.

La cabinetul-laborator şi în atelierul-şcoală ucenicii vin în contact cu maşinile, avînd posibilitatea să le studieze îndeaproape, să execute operaţiile mai întîi lent, apoi din ce în ce mai accelerat, pentru a-şi forma deprinderi temeinice.

Alături de lucrările în cabinetul-laborator şi avînd o greutate specifică mai mare decît acestea, la baza pregătirii profesionale stă instruirea practică în atelierul-şcoală şi în producţie. În cadrul instruirii practice aplicăm metoda sintetico-analitică, bazată pe sinteza cunoştinţelor teoretice şi apoi pe o analiză temeinică, cu maşina în faţă, paralel cu folosirea demonstraţiilor sau schiţelor demonstrative.

În primul stadiu de formare a noilor deprinderi urmărim orientarea generală a ucenicilor. În această etapă căutăm să le dezvoltăm spiritul de organizare, atenţia, interesul şi spiritul de observaţie. Pentru aceasta îi familiarizăm, prin vizite la întreprinderi şi în atelierul-şcoală, cu procesul de producţie, cu operaţiile şi fazele la fiecare maşină, cu ordinea lor de succesiune. Ucenicii studiază construcţia maşinilor, părţile lor componente şi modul de antrenare, amplasarea maşinilor în funcţie de sensul procesului tehnologic, probleme de tehnică a securităţii muncii.

După această etapă de familiarizare cu specificul muncii începe stadiul de însuşire a deprinderilor, cînd instructajul este axat în primul rînd pe cunoaşterea clară a scopului operaţiilor tehnologice şi a modului de organizare a lor în ansamblul procesului tehnologic. Le prezentăm ucenicilor amănunţit scopul unei operaţii, apoi le arătăm cum să o efectueze pe faze, indicînd mecanismele principale şi organele componente ale fiecărui mecanism. În cadrul descrierii maşinilor şi a principalelor organe ale acestora executăm schiţa lor funcţională şi cinematică. După aceasta arătăm locul pe care trebuie să-l ocupe ucenicul pentru a executa operaţiunile respective, de unde şi sub ce formă primeşte materialul şi unde îl predă. După ocuparea poziţiei corecte la maşină îi învăţăm pe ucenici cum să o pornească, cum s-o minuiască şi să o întreţină, insistînd asupra prevenirii şi înlăturării defectelor ivite în timpul lucrului, în vederea obţinerii unor produse de calitate.

În această perioadă ucenicul produce, aşa că rezultatul muncii poate fi analizat în funcţie de produsele pe care le dă. Desigur că nu punem acum accentul pe cantitate, ci în mod deosebit pe calitatea lucrului. De aceea şi normele didactice corespunzătoare acestui stadiu au valori mai mici.

Deoarece automatizarea mişcărilor duce la obţinerea unor produse cantitativ [illegible] mai ales calitativ superioare, am luat măsurile necesare de control al producţiei prin cîntărire sau, pentru războaie, prin introducerea ceasurilor de urmărire a bătăilor. Se controlează fiecare operaţiune: orice neajuns este adus la cunoştinţa celui care l-a săvîrşit. La războaie se efectuează mai întîi un control preventiv şi apoi controlul la rampa de ţesături crude unde acestea sînt punctate în funcţie de greşeli.

Pentru toate aceste evidenţe s-a introdus sistemul aplicat în întreprinderi, cu fişe de producţie.

În această perioadă normele didactice sînt mai mari şi atenţia noastră este îndreptată asupra elevilor care nu-şi realizează norma. Cînd ritmul de mînuire nu poate fi stabilit prin observaţie, recurgem la sistemul de cronometrare. Elevii care lucrează sub normă sînt puşi să execute operaţiunea într-un ritm încetinit pentru a-şi observa greşelile în deservire şi apoi sînt corectaţi. La sfîrşitul şedinţei de practică are loc analiza întregii munci efectuate.

În perioada dinaintea absolvirii ucenicii sînt astfel îndrumaţi, încît să dobîndească priceperea de a se orienta în caracteristicile materiei prime pe care o primesc pentru prelucrare şi să-şi coordoneze munca lor cu munca colegilor sau a muncitorilor din întreprinderi.

Este greu, desigur, de stabilit o delimitare precisă a diferitelor stadii de pregătire, întrucît deprinderile se dezvoltă diferit la fiecare ucenic. Totuşi socotesc că este bine să se întocmească, orientativ, un grafic al stadiilor de pregătire, care, deşi nu va putea fi respectat în întregime, are totuşi un rol bine definit în stabilirea ritmului de pregătire a ucenicilor. Pentru a urmări cum se dezvoltă deprinderile lor am aplicat cu rezultate bune sistemul cronometrării pe faze de lucru. Cronometrînd munca mai multor serii de elevi, comparînd rezultatul cu normativele, am desprins timpii necesari pentru efectuarea unei operaţii în anumite stadii, putînd în acelaşi timp stabili cu precizie gradul de pregătire al elevilor.

Sînt cazuri cînd, la un moment dat, se constată apariţia unor deprinderi greşite. De aceea folosim consecvent instructajul de analiză şi corectare, care se desfăşoară la sfîrşitul fiecărei şedinţe de practică. Cu această ocazie sînt analizate defectele individuale sau generale, iar dacă este cazul se intervine cu exerciţii de corectare.

Condiţiile materiale care ni s-au creat ne permit să pregătim cadre valoroase care, la părăsirea şcolii, pot face faţă cu succes cerinţelor producţiei şi dintre care o bună parte numai după un timp scurt se şi situează în rîndurile fruntaşilor în producţie.

MIHAI CANCIU
maistru-instructor
la Centrul şcolar profesional şi tehnic de maiştri, Cisnădie

Pentru ridicarea pregătirii cadrelor din cooperaţia meşteşugărească

Pentru ridicarea nivelului de pregătire tehnico-ştiinţifică a cadrelor didactice din şcolile U.C.E.C.O.M. s-a organizat de curînd la Bucureşti un instructaj la care au participat profesori de cultură tehnică şi maiştri-instructori ce predau disciplinele de specialitate în secţiile de confecţii. Instructajul a avut ca principal scop să prezinte procedeele de muncă moderne din sectorul confecţiilor folosite de maiştri cu experienţă din producţie, care s-au evidenţiat în aplicarea metodelor avansate de lucru şi au făcut un larg schimb de experienţă cu specialiştii din alte ţări.

Participanţii la instructaj au dezbătut amplu două noi şi valoroase lucrări de specialitate — „Construirea tiparelor pentru îmbrăcăminte groasă pentru femei" şi „Croitoria pentru bărbaţi" — apărute recent în Editura tehnică. În general, instructajul s-a referit la o sferă largă de probleme, pornind de la cunoştinţe anatomice asupra corpului şi mergînd pînă la construirea tiparului de bază după calculul proporţional.

În încheierea instructajului s-a trasat sarcina de a se adînci pregătirea cadrelor didactice în problemele studiate şi a se trece la aplicarea creatoare a noilor cunoştinţe dobîndite, pentru a se obţine lucrări de înaltă calificare.

Aplicînd în mod consecvent învăţămintele acestui instructaj, cadrele didactice care pregătesc muncitori pentru cooperaţia meşteşugărească vor reuşi să ridice la o treaptă superioară procesul de învăţămînt, contribuind astfel la îmbunătăţirea deservirii populaţiei.

Diriginte la cursul seral

Latura dificilă a muncii noastre constă în a stabili nu ce sarcini avem, ci cum trebuie să le ducem la îndeplinire. În aceasta constă actul nostru de creație, contribuția noastră la marea muncă ce se desfășoară în țara noastră, sub conducerea partidului, pentru dezvoltarea conștiinței socialiste, a noilor trăsături de comportare a oamenilor.

În ce constă specificul?

Afirmația „munca la seral are specificul său" este rostită deseori ca ceva ce nu mai are nevoie de argument. În realitate, însă, prin simpla afirmație n-ai rezolvat nimic, important fiind tocmai de a face investigații pentru a stabili în ce constă acest specific.

Unul din aspectele acestui specific este munca în producție a elevilor. Școala este în acest caz al doilea factor de educare al elevului, întreprinderea fiind primul. Aceasta se răsfrînge atît asupra formării elevului cît și asupra relațiilor sale cu școala.

Elevii noștri sînt oameni între 18-30 ani, aflați la sfîrșitul adolescenței sau începutul maturității. Alți factori decît cei cunoscuți în școlile de zi vor influența caracterul lor, mai puțin suplu și mai puțin receptiv ca al elevilor de 15-17 ani. Elevul nostru își cîștigă existența, e un membru productiv al societății. Poziția noastră față de el va fi alta decît a profesorului de la zi. Fiind mai lucid și mai critic, elevul nostru ne va acorda respectul său pe alte temeiuri decît elevul de la cursurile de zi.

Colectivul din care face parte în clasă elevul școlii serale este de structură eterogenă. Oamenii veniți aici au munca lor de bază în locuri diferite. Ei se deosebesc și în ceea ce privește vîrsta, starea civilă, nivelul de cultură. Crearea unui colectiv închegat în aceste condiții este o sarcină deosebit de grea. Pe lîngă cele arătate mai sus, trebuie să avem în vedere însă și factorii de natură a ne ușura sarcina, cum este faptul că elevii noștri sînt comuniști, utemiști sau membri de sindicat, fiind în această calitate supuși influenței educative a organizațiilor din care fac parte.

Și, în sfîrșit, nu trebuie să uităm că elevii noștri vin la școală îmbogățiți de marea experiență pe care le-o dau munca și disciplina muncii.

O problemă cheie: orele de dirigenție

Departe de a se rezuma la aceste ore, educația comunistă se realizează totuși într-o mare măsură prin ele.

Cîteodată, utilitatea lor este pusă la îndoială de unii elevi. Poate că aceasta se datorește și faptului că în anumite cazuri orele de dirigenție erau doar un prilej pentru a motiva absențe și pentru a comunica note.

O parte din elevii clasei la care sînt dirigintă mi-au spus într-o bună zi: „Nu mai venim la ora de dirigenție (urma să se țină un referat despre studiul individual) pentru că de trei ori am discutat această problemă și totuși mai sînt și astăzi destui elevi care nu știu să ia notițe". „Foarte bine, am răspuns, vom discuta numai problema notițelor". Și așa am și făcut. De fapt, însă, nu am discutat, ci am organizat o probă practică de felul cum trebuie să se ia notițe. M-am gîndit la toate constatările făcute pînă atunci în legătură cu notițele, la faptul că acestea se iau de multe ori în mod mecanic. Mi s-a întîmplat, de pildă, ca punînd o întrebare unui elev în timpul fixării, acesta să nu răspundă, pretextînd că n-a putut fi atent pentru că a scris. Era deci necesar să le arăt elevilor mei că cel mai important lucru este să poți selecționa principalul și să înveți în timp ce scrii.

Unul din elevi a citit în ora de dirigenție un text, noi toți ceilalți am luat notițe. Ale mele urmau să fie criteriul de comparație. După 15 minute de citire am trecut la analiza notițelor. 50 la sută erau corecte, conținînd toate ideile din text într-o formă logică, 25 la sută conțineau principalele idei ale textului. Restul notițelor erau incomplete, elevii respectivi neavînd nici capacitatea de a selecționa ceea ce era esențial, nici îndemînarea de a scrie totul fără a selecționa. După cum era și firesc, am apreciat cel mai elogios pe cei 25 la sută care făcuseră o muncă de calitate. Ceilalți 50 la sută făcuseră o treabă corectă, dar aveau tendința de a lucra mecanic. Celorlalți le-am făcut recomandări pentru ameliorarea metodei lor de lucru, ca să se poată ridica și ei la nivelul majorității.

La sfîrșitul orei am întrebat pe scepticii mei: „Ei, ați pierdut vremea sau nu?" Nu i-am mai lăsat să răspundă, ca să nu-i oblig la o autocritică prea rapidă. Din felul în care au rîs am priceput că i-am cîștigat de partea mea.

Orele de dirigenție pot contribui de asemenea la educația estetică a elevilor de la seral, problemă care trebuie să preocupe în mai mare măsură decît în prezent.

Am constatat de pildă că despre cinematografie — artă atît de cunoscută și la îndemîna tuturor astăzi — unii din elevii mei știu destul de puțin. Ei merg la cinematograf la întîmplare. Față de timpul redus de care dispun pentru aceasta este de dorit ca ei să fie orientați spre realizările cele mai reprezentative ale genului.

Am început cu întrebarea: „Ce film ați văzut în ultimul timp? Văzuseră tocmai „Porto-franco". Întreb pe unul din ei: „De ce te-ai dus la acest film?" „Eu merg la cinema ca să mă distrez" — mi-a răspuns. „Numai? Foarte rău". Întreb pe altul: „Dar dumneata de ce te-ai dus?" „Ca să mă instruiesc". Răspunsul mi s-a părut cam convențional. Am mai pus și alte întrebări. La unele am primit răspunsuri sincere, la altele nu. Concluzia ce se degaja era că relativ puțini elevi folosesc un criteriu ideologico-estetic de alegere. Cei mulți folosesc un criteriu afectiv. De pildă, în cazul filmului „Porto-franco" unii elevi citiseră cartea și îi interesa să vadă oamenii și faptele din ea pe ecran, iar alții cunoșteau locul pe care-l zugrăvește filmul. Nimeni nu știa numele regizorului, nici pe al interpreților și, de asemenea, unii nu știau că este realizat după romanul „Europolis" de Jean Bart — deși acest lucru este menționat în genericul filmului.

Mi-am dat seama că pentru moment un referat pretențios după cartea „Istoria cinematografiei mondiale" de Sadoul, cum intenționam să fac, ar fi prematur. Discuția de început am încheiat-o cu cîteva întrebări privind conținutul filmului și realizarea lui tehnică și artistică.

Mi-am propus apoi discutarea pe concret a unui film și ceva mai tîrziu analizarea unor probleme din cartea amintită mai sus, potrivit cu necesitățile elevilor.

Tot pe linia educației estetice m-am ocupat de pregătirea temelor la literatura română, teme pe care elevii mei le cam „uitau", deși ele erau date întotdeauna astfel încît să aibă sîmbăta și duminica la mijloc pentru a le pregăti.

Într-unul din cazuri mulți elevi nu și-au pregătit temele și au venit luni mai nepregătiți decît în alte zile din cauza unui meci. Toți elevii sînt gata să recunoască necesitatea studiului individual și a pregătirii temelor, fără a renunța însă la meci și la alte distracții. Meciul mai ales este apărat cu o vehemență demnă de o cauză mai bună. M-au acuzat chiar că am o pornire personală împotriva sportului.

Pentru proxima oră de dirigenție am fixat un referat cu tema „Pentru sau împotriva sportului", pe care urma să-l pregătesc personal. Titlul era un pretext pentru a-i capta. Adevăratul scop al referatului era de a-i învăța pe elevi să-și formeze un stil de muncă și de viață adecvat dublei calități pe care o au, să-i fac să înțeleagă că veriga principală de care trebuie să se prindă în fața unui mare număr de activități și de tentații care îi solicită este învățătura. Fără forța de a se consacra învățăturii nu vor face decît să încurce și întreprinderea și școala.

Dificultatea cea mai mare pentru mine era de a sesiza unde sfîrșește elanul tineresc și setea îndreptățită de distracție și destindere și unde începe tendința spre superficialitate și dorința de a avea totul fără a renunța la nimic, prezentă la unii elevi și pe care, ca dascăl, nu am dreptul s-o tolerez.

Care sînt chestiunile pe care am căutat să le elucidez în expunerea mea? Întîi, că a merge la meci nu înseamnă încă a fi sportiv. Al doilea, că meciul e bun dacă nu lași la o parte pentru el chestiuni esențiale, că e primejdios să devii din tinerețe robul unor deprinderi, subordonîndu-le totul. Am folosit și argumente practice. Dacă consacri sîmbăta și duminica exclusiv distracțiilor, riști să iei note proaste luni". Le-am dat și exemple concrete. Am sfîrșit printr-un călduros apel de a consacra sîmbăta și duminica studiului, evident fără a neglija total spectacolele. Le-am propus să suprime experimental, timp de două săptămîni meciurile. După două săptămîni îi întreb: Mă luați și pe mine la un meci?

— La vară, acum încep tezele.

Și, într-adevăr, vara m-au luat la un meci. Le-am fost profund recunoscătoare că nu m-au considerat drept un om pornit împotriva sportului și că au înțeles, din așa-zisa mea campanie împotriva sportului, exact ceea ce trebuia.

MARGARETA NEMETH
Școala medie nr. 20 „Gh. Șincai"

În timpul recreațiilor

Jocurile dinamice și jocurile populare (dansurile) sînt mijloace care pot contribui mult la dezvoltarea disciplinei conștiente a elevilor, a spiritului lor de organizare, a obișnuinței lor de a munci în colectiv și pentru colectiv.

Aplicate ca stimulent pedagogic în regimul școlar, în timpul liber, ele devin o ocupație plăcută și educativă, care aduce copiilor bucurie, voioșie și sănătate. În același timp, prin alternarea acestor activități cu îndeplinirea îndatoririlor școlare influențăm sporirea randamentului la învățătură.

Iată cîteva rezultate care s-au obținut pe această linie la Școala de 8 ani nr. 27 din Capitală.

În recreații elevii din clasele a VII-a organizează jocuri pentru cei din clasa a VI-a, iar aceștia, la rîndul lor, conduc jocurile celor din clasa a V-a. Desigur că elementele de bază ale acestei activități fac parte din planul de muncă la educația fizică. Activitatea desfășurată pentru organizarea recreațiilor se bazează pe participarea liberă a elevilor.

Elevii din clasele mai mari îi ajută pe cei din clasele mai mici și la perfecționarea jocurilor pentru serbări și întreceri. Întrecerile au loc între grupe sau clase și pe școală, fiind utilizate ca un bun stimulent pedagogic. Recreațiile organizate pe bază de participare voluntară la exerciții și jocuri variate constituie un mijloc admirabil de antrenare a elevilor într-o activitate plăcută cu bune roade educative. La ei se manifestă din plin dorința de a reprezenta cu cinste grupa, clasa, școala.

Ce fel de jocuri se organizează în recreații? Pe lîngă jocurile populare, se organizează adesea scurte jocuri de gimnastică, jocuri dinamice și unele probe de atletism. Jocurile preferate de elevi, la care participă masa acestora sînt: mingea alergătoare, mingea prin tunel, mingea la hotar și pase de voley în cerc.

Roadele organizării jocurilor în recreații s-au văzut recent și cu ocazia desfășurării fazei raionale a concursului de jocuri populare, la care echipa școlii a interpretat într-o unitate perfectă repertoriul format din cinci jocuri ardelenești și moldovenești, obținînd rezultate bune.

L. AUGUSTIN

Antrenament la baschet

În legătură cu procesul notei 4

Răspuns profesorului VALERIU ALBU — Cluj

Ne bucură interesul pe care l-a trezit în rîndurile cititorilor articolul publicat în numărul din 26 ianuarie al gazetei noastre, în care se vorbea despre procesul intentat notei 4 de către Școala de 8 ani nr. 2 din Feteești. În scrisoarea trimisă redacției, dvs. subliniați că acest proces este o formă interesantă, atractivă și în același timp eficientă de luptă împotriva rămînerii în urmă la învățătură. Duceți chiar mai departe problema ridicată la proces, întrebîndu-vă dacă numai elevii sînt răspunzători de notele proaste, dacă nu cumva și cadrele didactice de la școala respectivă au contribuit la această situație, îngăduind notei 4 să se aciuieze în rubricile cataloagelor.

Analizînd, în calitate de director, situația la învățătură pe primul trimestru, dvs arătați că în Școala de 8 ani nr. 12 din Cluj sînt profesori ale căror clase au avut un număr destul de mare de corigenți. Bunăoară, profesorii Aurora Armeanu, Marta Tițian și Veronica Ciofu au avut la matematică și romînă 24—20 la sută elevi corigenți.

Firește, de aceste rezultate sînt vinovați și profesorii respectivi. Dar un proces cu profesorii și elevii — așa cum propuneți dumneavoastră!?! Nu, nu se poate. N-ar da rezultatele așteptate.

Noi considerăm că forma aceasta de îmbunătățire a situației la învățătură — procesul notelor — este bine să fie organizată numai pentru elevi. Este atrăgătoare, îi obligă să se gîndească foarte atent și adînc asupra lipsurilor lor, să ia atitudine și să condamne manifestările care duc la obținerea notelor slabe. Elevii văd într-un astfel de proces că nu pot avea, nu pot găsi argumente care să-i apere, că oricare din ele poate fi ușor răsturnat.

Procesul s-a organizat de fapt spre a stabili partea de vină ce o au elevii. Această formă este atrăgătoare și convingătoare pentru elevi. Noi, profesorii însă — oameni cu experiență — nu trebuie să apelăm la forme ca acestea. Avem destule alte forme în care să dezbatem asemenea probleme. Consiliul pedagogic, comisiile metodice pe obiecte, ședințele cu diriginții.

Dacă procesul s-ar desfășura cum propuneți dumneavoastră, scopul educativ pe care-l urmărim nu s-ar realiza. Atenția elevilor nu s-ar mai îndrepta asupra propriilor lor lipsuri. Gîndind la partea răspunderii profesorilor, elevii s-ar socoti absolviți de orice vină.

Scrisoarea dvs., tovarășe Albu, are însă un mare merit — acela de a atrage atenția asupra faptului că profesorii nu trebuie să uite vina lor, că ei trebuie să o discute și să o analizeze, să se simtă răspunzători și să ia măsurile ce se impun pentru îndreptarea lucrurilor. Tocmai pentru însemnătatea pe care o are această subliniere a dumneavoastră am folosit drept cale de răspuns la scrisoarea ce ne-ați trimis-o coloanele gazetei.

Festivalul bienal de teatru
I. L. Caragiale

Întrecerea care se desfășoară în Capitală în cadrul celui de al III-lea Festival bienal de teatru de amatori „Ion Luca Caragiale" constituie și pentru cadrele didactice din raionul „1 Mai" o preocupare de actualitate.

Învățătorii și profesorii din acest raion se prezintă la festival cu piesa „Carnavalul", comedie în trei acte (șase tablouri) de Sapov. Ei se pregătesc intens, în însuflețite și rodnice repetiții, dorind să cîștige prin muncă încordată aprecierea publicului spectator și a juriului de selecționare. Comitetul sindical raional a pus la dispoziția echipei o sală de repetiții modernă, cu tot ce este necesar

P. MARIAN

★

Anul acesta, desfășurarea celui de al III-lea Festival bienal de teatru care poartă numele lui I. L Caragiale coincide cu împlinirea a 50 de ani de la moartea marelui scriitor. Aceasta va constitui desigur un puternic îmbold pentru a ridica la un nivel superior actualul festival, făcîndu-l să întreacă, prin măiestrie artistică și participare, Festivalul care a avut loc în 1960. Atunci au fost prezenți pe scenele orașelor și satelor circa 150.000 artiști amatori. Printre aceștia s-au numărat și multe cadre didactice, învățători sau profesori din orașe și din sate care, după terminarea orelor de clasă, puteau fi văzuți la cluburi sau la căminele culturale repetindu-și rolurile. Și nu sînt puțini aceia care au dat dovadă de o adevărată măiestrie interpretativă.

În ultima seară a Finalei, de pildă, sala Teatrului C.C.S. din Lipscani, supraaglomerată, aplauda la scenă deschisă echipa Clubului sindicatului învățămîntului din Capitală care interpreta cu talent savuroasa comedie „O noapte furtunoasă". Din nordul țării, tocmai din Dolhasca Sucevei, veniseră dascăli artiști amatori care i-au fermecat pe toți cei ce i-au văzut. Echipa din Dolhasca a obținut atunci premiul I pe țară și titlul de laureată a celui de al doilea Festival.

De la acel Festival au trecut doi ani. În acest timp s-au născut noi echipe de teatru și, alături de acestea, alte formații cu experiență scenică s-au străduit să-și îmbunătățească activitatea.

Nu de mult a început faza intercomunală a celui de al III-lea Festival. Este etapa cea mai cuprinzătoare atît prin participare, cît și prin numărul mare de spectatori pe care îi atrage. Și de astă dată, așa cum e firesc, în mijlocul echipelor care se pregătesc pentru festival găsim numeroase cadre didactice. La Simian, raionul Turnu Severin, la Luncanii Bacăului, în satul Viforniță din raionul Tîrgoviște ca și în multe alte localități de pe întinsul patriei cadrele didactice se află alături de țăranii muncitori. Aproape că nu există echipă de teatru sătească în care să nu fie prezent învățătorul sau profesorul, fie ca instructor, fie ca interpret. Acest mare detașament de activiști culturali, format în bună măsură din cadre didactice va aduce desigur o substanțială contribuție la succesul Festivalului de teatru — important mijloc de educare socialistă a oamenilor muncii.

I. CROITORU

★

Cercul dramatic al Sindicatului învățămînt din Arad este bine cunoscut în rîndurile iubitorilor de teatru din oraș. El și-a cîștigat însă un prestigiu bine meritat și în multe comune din cadrul raionului. Cu piesa într-un act „Tîrgul inimilor", de Tiberiu Vornic, formația de teatru a prezentat spectacole în comunele Covăsînț, Pîncota și Tudor Vladimirescu, aducînd o contribuție prețioasă la intensificarea vieții culturale a satelor.

Pe scenele clubului din oraș, în cei aproape 15 ani de activitate ai cercului dramatic, spectatorii arădeni au avut prilejul să răsplătească cu aplauze și alte piese interpretate cu măiestrie de învățători, educatoare și profesori, artiști amatori ai sindicatului.

Pentru actualul festival bienal de teatru repertoriul cercului dramatic s-a îmbogățit cu o nouă piesă. Repetițiile generale cu costume și decor s-au înmulțit în ultima vreme. Nu peste mult timp începe primul examen. Mai întîi în fața colegilor lor, învățători și profesori din oraș, și apoi în fața juriului de concurs, la faza pe întreprinderi, formația de teatru a sindicatului învățămînt se va prezenta cu piesa într-un act și șase tablouri „Fata care nu este sora mea", de Ion Arieșanu. Tematica piesei se referă la menirea intelectualului de tip nou care muncește cu abnegație pentru ridicarea culturală a satului, pentru ocrotirea sănătății țăranilor muncitori altă dată măcinați de boli și țintuiți în bezna neștiinței de carte.

Instructorul cercului și entuziaștii interpreți sînt hotărîți să treacă cu note bune „examenele".

Pentru viitorul imediat ei și-au propus să dea cît mai multe spectacole la căminele culturale din jurul orașului și la Institutul pedagogic din oraș, precum și să pună în scenă o nouă piesă „Costache și viața interioară", de Paul Everac. Cu această piesă și cu opereta „La seceriș" de Tiberiu Brediceanu (pe care corul și orchestra au și început s-o repete) formațiile artistice ale sindicatului învățămînt din Arad vor oferi curînd publicului arădean un nou și frumos spectacol în premieră.

N. BURCEA

Concursurile formațiilor de artiști amatori aduc pe scenă zeci și zeci de mii de participanți printre care sînt numeroși învățători și profesori

Din experiența școlii sovietice
Organizarea instruirii în producție

Am avut de curînd prilejul să vizitez, împreună cu o delegație de lucrători din învățămînt, o serie de școli din Uniunea Sovietică. Îndeosebi ne-am interesat în cursul acestor vizite de felul cum se realizează în școlile sovietice îmbinarea învățămîntului cu munca productivă, instruirea elevilor în producție.

Construcția desfășurată a comunismului pune nemijlocit problema formării de muncitori cu o înaltă calificare, care să îmbine munca fizică cu cea intelectuală. Dispar profesiile care cer muncă fizică grea și crește numărul muncitorilor care deservesc mașini și mecanisme, al celor care reglează mecanisme complexe, care lucrează în laboratoarele de pe lîngă uzine, pe terenurile experimentale, în birouri de proiectare etc. Astfel chiar în cadrul producției se creează baza materială a îmbinării muncii fizice cu cea intelectuală. Munca muncitorilor se apropie tot mai mult de munca inginerilor, tehnicienilor, capătă un bogat conținut intelectual.

În lumina acestei tendințe obiective capătă viață, sub conducerea P.C.U.S., cele spuse de V. I. Lenin: „Nu se poate vorbi de un ideal de societate viitoare care să nu îmbine învățătura cu munca productivă a tinerei generații; nici învățătura și studiile fără munca productivă și nici munca productivă fără învățătură și studii, făcute paralel, n-ar putea fi ridicate la înălțimea cerută de actualul nivel al tehnicii și cunoștințelor științifice".

Prin tezele din 1958 ale C.C. al P.C.U.S. și ale Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., precum și prin „Legea cu privire la întărirea legăturii școlii cu viața și la dezvoltarea continuă a sistemului învățămîntului public în U.R.S.S.", adoptată de Sovietul Suprem al U.R.S.S., principiul marxist-leninist al îmbinării învățămîntului cu munca productivă și a muncii productive cu învățămîntul a fost pus la baza educației și instruirii tinerelor generații. În cursul vizitei noastre în U.R.S.S. ne-am dat seama de condițiile excepționale pe care le-a creat statul sovietic pentru realizarea acestui principiu care stă la baza formării unei personalități armonios și multilateral dezvoltate.

Școala medie cu instruire în producție nr. 280 din Leningrad a constituit pentru noi un exemplu concret, bogat și multilateral al felului cum se aplică acest principiu de bază al școlii comunismului.

Școala este profilată pe 11 clase; începînd din anul 1962 va funcționa însă numai cu clasele a IX-a, a X-a și a XI-a. Datorită faptului că este patronată de trei întreprinderi — una metalurgică, alta de radio și o alta textilă — precum și de școala superioară de submarine, li se poate asigura elevilor o pregătire profesională la mai multe specialități: de strungari, frezori, desenatori tehnici (la uzina „Metalist") montatori și bobinatori (la Fabrica de aparate de radio) țesători (la întreprinderea „Fusul") etc. Începînd din clasa a X-a elevii dobîndesc o calificare și lucrează în cadrul planului întreprinderii fiind plătiți conform muncii pe care o depun.

Școala dispune de o bază materială suficientă pentru înfăptuirea practică a legăturii dintre știință și munca practică în producție. În cadrul ei sînt instalate două cabinete de fizică, două cabinete de chimie, un cabinet de electrotehnică, un cabinet de desen industrial tehnic, un cabinet de biologie, cabinet de gospodărie pentru fete, bibliotecă, sală de lectură etc. Utilajul modern din aceste anexe didactice a fost procurat de întreprinderile care patronează școala. Cei 1200 de elevi ai școlii sînt cuprinși în 34 de cercuri extrașcolare, care sînt frecventate după amiaza și duminica. Ei pot lucra în diferite cercuri și la Casa pionierului. Școala superioară de submarine a organizat de asemenea pentru ei o serie de cercuri: de constructori de nave, de radiotehnică etc.

Elevii își aleg profesiunea atunci cînd intră în clasa a IX-a Numărul locurilor la fiecare specialitate este fixat de școală, în raport cu necesitățile pe care le-a stabilit consultînd întreprinderile ce o patronează și ținînd seama și de cerințele generale ale economiei.

Începînd din clasa a IX-a elevii lucrează în întreprindere cîte două zile pe săptămînă (șase ore zilnic, din care două de teorie). În semestrul II al clasei a XI-a elevii lucrează cele două zile numai în producție. Instruirea lor se desfășoară în secții speciale didactice, la mașini rezervate special pentru ei.

Programul muncii în întreprinderile care patronează școala este întocmit în colaborare cu profesorii care predau disciplinele de specialitate pentru a se asigura o cît mai completă pregătire a elevilor. În fiecare întreprindere există un consiliu format din inginerul șef, inginerii șefi de secție, inginerul răspunzător de pregătirea cadrelor, instructorii și profesorii școlii. Acest consiliu se ocupă de buna desfășurare a instruirii practice în producție.

Directorul școlii, profesorii care predau disciplinele de specialitate și instructorii din producție sînt pregătiți în mod special la Institutul de perfecționare a cadrelor didactice. În afară de aceasta, o dată pe lună au loc în întreprinderi seminarii la care participă profesorii de fizică, matematică, chimie și desen. În acest fel se poate lega cît mai strîns predarea cunoștințelor de specificul muncii desfășurate în întreprinderi.

Lecțiile de tehnologie sînt predate de către inginerii din întreprinderi. În secții elevii sînt îndrumați de către instructorii-maiștri. Cu aceștia se organizează periodic lecții deschise.

Elevii lucrează în întreprindere pe brigăzi formate din 10—12 elevi din aceeași clasă. Fiecare brigadă are un șef dintre elevi, iar pe școală există un consiliu al șefilor de brigadă, format din 15 elevi dintre cei mai buni. Fiecare membru al consiliului are o legitimație pe baza căreia este autorizat să discute probleme de producție cu reprezentanții întreprinderii. Consiliul șefilor de brigadă, format de regulă din membrii de conducere ai organizației comsomoliste rezolvă problemele privind disciplina, întîrzierile. Înființarea acestui consiliu a mărit foarte mult gradul de responsabilitate al elevilor. Șefii brigăzilor se îngrijesc și de organizarea și urmărirea întrecerilor.

O dată pe trimestru consiliul șefilor de brigadă analizează, împreună cu reprezentanții întreprinderii și conducerea școlii, pe baza referatelor date de șefii de brigadă, rezultatele muncii în întreprindere, la școală etc. Aceste analize în care elevii își spun deschis cuvîntul, ridică foarte mult spiritul lor de inițiativă.

O contribuție importantă la buna desfășurare a instruirii în producție o aduce comitetul comsomolului din școală. Acesta ține o legătură permanentă cu organizația de comsomol din întreprindere, urmărește întrecerea dintre brigăzi, nivelul la învățătură, disciplina în școală și în producție.

Toată viața școlii este legată de viața întreprinderii. Comsomoliștii din școală, bunăoară, construiesc împreună cu tinerii din uzină o tabără de iarnă. Deseori comsomoliștii din uzină vin să asiste la lecții, să vadă cum învață comsomoliștii elevi.

În felul acesta munca în întreprindere nu urmărește numai formarea deprinderilor necesare mînuirii unor mașini-unelte. Instruirea practică în producție, așa cum este organizată la Școala medie nr. 280 din Leningrad, și în general în școala sovietică de cultură generală, creează toate condițiile pentru educarea elevilor în spiritul atitudinii comuniste față de muncă.

VASILE BUNESCU
șef de secție la Institutul de științe pedagogice

Bibliografie

Gh. Gheorghiu-Dej: Cuvîntarea rostită la Conferința organizației orășenești de partid București — 28 ianuarie 1962, 32 pag. 0,30 lei, Ed. politică.

******* Studii și articole de istorie, vol. III, 508 pag. 15 lei, Editată de Societatea de științe istorice și filologice din R.P.R.

V. A. Kruteți, N. S. Lukin: Educarea atitudinii disciplinate la preadolescenți. Traducere din limba rusă de Sergiu și Lidia Stroganov, 248 pag., 14,20 lei, (pergamoid), Editura de Stat didactică și pedagogică.

Cezar Petrescu: Întunecare, roman, 2 volume. Prefață de Mihai Gafița, Colecția. „Biblioteca pentru toți" nr. 106 — 107, vol. I. — 448 pag.; vol. II 414 pag. — 10 lei ambele volume, Ed. pentru literatură.

I. Rebreanu: Opere alese — vol. V. Teatru. Publicistică, Antologie, note și bibliografie, Nicolae Lin. Colecția „Scriitorii romîni", 700 pag., 15,10 lei, 23,10 lei (pînzat), Ed. pentru literatură.

Mugur Florin: Visele de dimineață — poezii, Coperta și ilustrație de L. Bardocz, 106 pag., 4,70 lei, Ed. pentru literatură.

Francisc Munteanu: Statuile nu cad niciodată, roman. Ediția a III-a, 432 pag. 9 lei, Ed. tineretului.

Gellu Naum: Soarele calm — poeme, Coperta și ilustrațiile de Jules Perahim, 102 pag., 6,35 lei. Ed. pentru literatură.

Ion Popescu-Puțuri: Se naște întrebarea, roman, Supracoperta de Angi Petrescu-Tipărescu, 308 pag., 6,75, (11,90 lei pînzat), Ed. pentru literatură.

CĂRȚI PENTRU COPII DE VÎRSTĂ ȘCOLARĂ

I. Al. Brătescu-Voinești: Povestind copiilor, Copertă și ilustrații de Traian Brădean. Cuvînt înainte de Mihai Gafița. Colecția „Scriitorii patriei povestind copiilor", 96 pag. 3,05 lei, Ed. Tineretului.

Marcel Pălțineanu: Taina fluturilor negri — povestiri. Ilustrații de Adrian Mihăilescu, 104 pag. 2,50 lei, Ed. Tineretului.

Erich Kästner: Emil și detectivii — povestire. Ediția a II-a. Traducere din limba germană de Ana Canarache și G. Nicolae. Ilustrații de Walter Trier, 144 pag., 2,75 lei, Ed. Tineretului.

P. Klușanțev: Spre alte planete, Traducere din limba rusă de S. Tihomirov și N. Mihăilescu. Ilustrațiile și coperta au fost reproduse după originalul în limba rusă, 64 pag., 8 lei, Ed. Tineretului.